Özdemir Asaf

Benden Sonra Mutluluk

ŞİİRLER

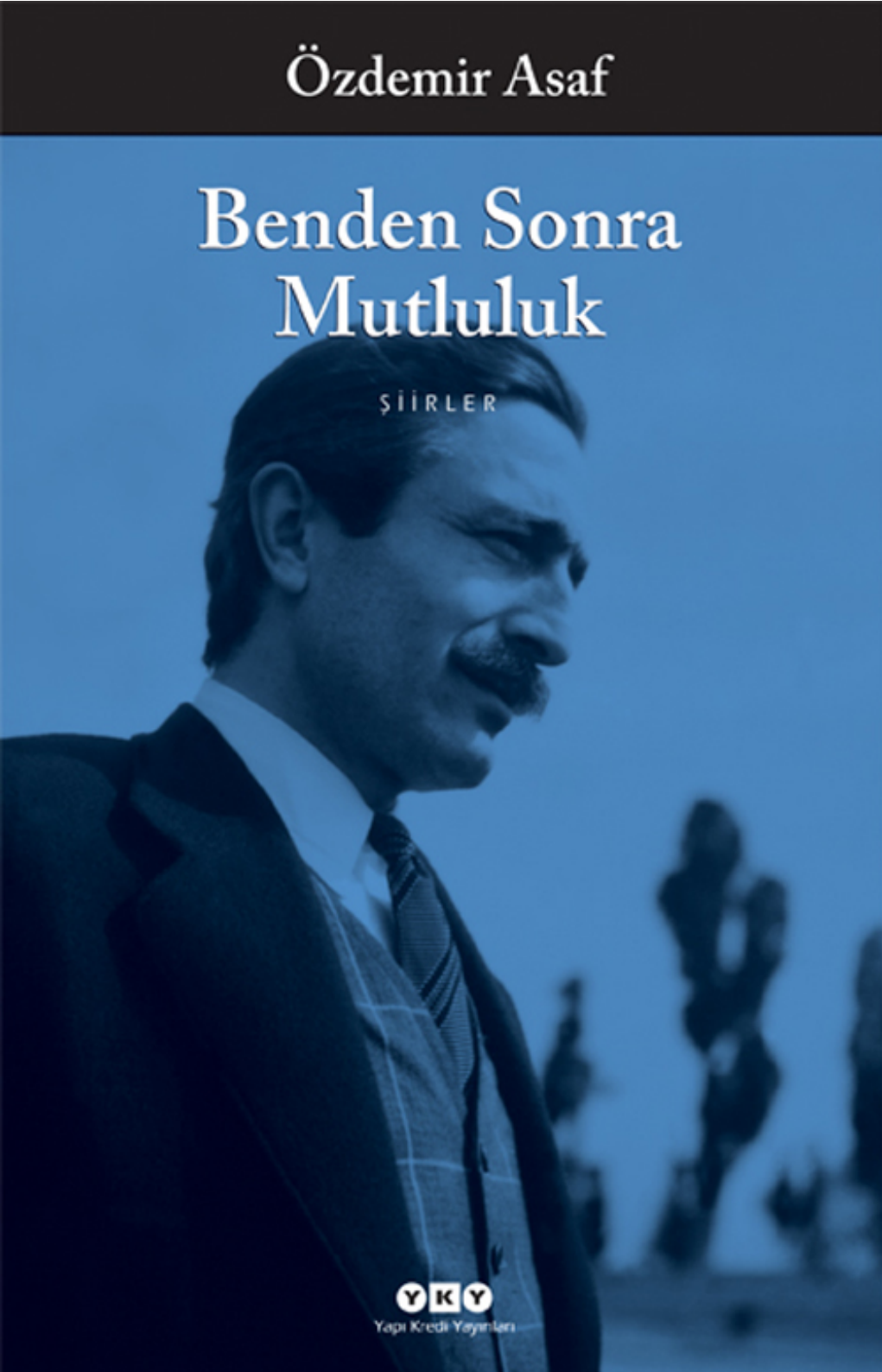

YKY
Yapı Kredi Yayınları

BENDEN SONRA MUTLULUK

Özdemir Asaf (Ankara, 11 Haziran 1923 – İstanbul, 28 Ocak 1981) Danıştay Üyesi Mehmet Asaf'ın oğludur. Babasını kaybettiği yıl (1930) Galatasaray Lisesi'nin ilk kısmına girdi. 1934 yılındaki Soyadı Kanunu'yla 'Arun' soyadını aldı. 1941 yılında on birinci sınıfta, bir ek ara sınavla Kabataş Erkek Lisesi'ne geçip 1942 yılında mezun oldu. İki yıl İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne, üçüncü sınıfa kadar İktisat Fakültesi'ne devam etti, o dönemde iki yıl olan Gazetecilik Enstitüsü'nün birinci sınıfını okudu.

İlk yazısı 1939 yılında *Servetifünun-Uyanış* dergisinde çıktı. Şiir, yazı ve çevirilerini *Amaç, Büyük Doğu, Dost, Edebiyat Dünyası, Kaynak, Küçük Dergi, Seçilmiş Hikâyeler, Servetifünun-Uyanış, Şadırvan, Türkçe, Türk Dili, Varlık, Yeditepe, Yenilik, Yirminci Asır* gibi dergilerde ve *Vatan* gazetesinin sanat sayfalarında yayımladı. *Zaman* ve *Tanin* gazetelerinde çalıştı, çeviriler yaptı. Bir süre sigorta prodüktörü olarak çalıştı. 1951'de Sanat Basımevi'ni kurarak matbaacılığa başladı ve kitaplarını 'Yuvarlak Masa Yayınları' adı altında yayımladı. 1972 yılında Bebek'te "Şimdi" isimli Biblio, Bar, Restoran açtı, yaşamının kalan süresinde mekânında sanatçı dostlarını ve her yaştan, her meslekten insanı ağırladı.

Özdemir Asaf, şiirlerinin özü ve sesiyle, dönemlerin ve akımların ötesinde, çağdaş Türk şiirinin en özgün isimlerinden biridir.

Yapıtları:

Şiir: *Dünya Kaçtı Gözüme* (1955), *Sen Sen Sen* (1956), *Bir Kapı Önünde* (1957), *Yumuşaklıklar Değil* (1962), *Nasılsın* (1970), *Çiçekleri Yemeyin*, (1975), *Yalnızlık Paylaşılmaz* (1978), *Benden Sonra Mutluluk* (1984) **Etika:** *Yuvarlağın Köşeleri* (1961), *Yuvarlağın Köşeleri II* (1986) **Öykü:** *Dün Yağmur Yağacak* (1987) **Otokopi, Deneme:** *Özdemir Asaf'ça* (1988) **Çeviri:** *Reading Zindanı Balladı* - Oscar Wilde (1968).

Özdemir Asaf'ın
YKY'deki kitapları:

Çiçek Senfonisi *(2008)*
Kırılmadık Bir Şey Kalmadı *(2009)*
Dokuza Kadar On *(2010)*
Benden Sonra Mutluluk *(2010)*
Sen Bana Bakma, Ben Senin Baktığın Yönde Olurum –
Kendi Sesinden Şiirler *(2012)*
Yalnızlık Paylaşılmaz *(2014)*
Lavinia – Aşk Şiirleri *(2015)*
Yalnızlık Paylaşılmaz – özel baskı *(2016)*

Doğan Kardeş:
Dokuza Kadar On - Seçme Şiirler *(2010)*

ÖZDEMİR ASAF

Benden Sonra Mutluluk

Şiir

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 3205
Şiir - 280

Benden Sonra Mutluluk / Özdemir Asaf

Kitap editörü: Tamer Erdoğan
Düzelti: Filiz Özkan

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi
A Blok Kat: 2 34310 Haramidere / İstanbul
Telefon: (0 212) 412 17 00
Sertifika No: 44452

YKY'de 1. baskı: İstanbul, Ekim 2010
15. baskı: İstanbul, Mart 2020
ISBN 978-975-08-1881-3

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2015
Sertifika No: 44719
Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
facebook.com/yapikrediyayinlari
twitter.com/YKYHaber
instagram.com/yapikrediyayinlari

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

11 • **Özdemir Asaf İçin Kısa Bir Giriş**

Kendi Eliyle Yayına Hazırladıkları

17 • Kelebek
18 • Arayış
19 • Sanki İki
20 • Her Yeni Yaş İçindir
21 • Horgörü
22 • Salıncak
23 • Şair
24 • Islık
24 • Küçük Ev
25 • Perde Başkalarıdır
26 • Buruşuk
28 • Aş
29 • Karmaşık Doğru
30 • Yoz Şarkılar Önerisi
31 • Heykel Yazısı
32 • Bordro
33 • Şeytan Üzerine...
34 • Sevi Anıtı
35 • Biliyordum
36 • Biraz Sonra
36 • Daha
37 • O Vardı
37 • Bir de
38 • İlginç
38 • Bir Perde
39 • Ellerin Öyküsü
39 • Sınırlar
40 • Doğanın Sözcükleri
41 • Kedi idi Adı
42 • Sen-Sin
44 • Artık

Epigramlar

47 • İçin İçin
47 • Bir Çocuk Doğdu
48 • Cak
49 • Aşk, Varlığında, Yokluğunda
49 • Özellikle
50 • İki Yol Gider Doğuya
50 • Açlık, Telekslerde Bir Satırda
50 • İki Yol Gider Aşka
51 • Gazetelerde Çıktı Resmimiz
51 • Sus Yolunda
51 • Belki
52 • Biraz Daha Çaba
54 • Başlamalar
58 • Benden Sonra Mutluluk

58 • Nerede İki Sevişen Varsa
59 • Denizde Balık Adam
59 • Buralardan Oralara Gidilir
60 • Yetersiz İyi Niyet
60 • Halka Karşı Çıkma
61 • Güm
61 • Uyanmalı
62 • Biz Belki İnsanlarız
62 • Dinciler
63 • Mit
63 • Düzelecek Dediler
63 • Eşek Önde Ben Arkada
64 • Masal Değil
65 • Ellerinizde Sevmek Dövizleri
65 • Seçim
65 • Siz Ata Hiç Bindiniz mi
66 • Geceye Boyarmış Bu Gecekondular
66 • Yıkayıcı Değilim

Taşlamalar
69 • Virgül
69 • Taşlama
69 • Hava Yok
70 • Parodi
71 • Güzellik Geride Kaldı
72 • Ne Rezalet
74 • Taşlama
75 • Altı Taş
76 • Sigara
76 • Taşlama
77 • Düdüklü Tencere
77 • Taşlama
78 • Kuşlar ve Avcılar
80 • Daavaa
81 • Taşlama
83 • Azarlamalar
83 • Taşlama
84 • Parodi
84 • 45 Yaşında
85 • Sevimsiz
86 • Kanto

Adlı Şiirler
89 • Başka-Kendilerimiz ile Kendi-Başkalarımız
93 • Kilit
95 • Çocukçada Ben Varım
96 • Övgü Yergi
97 • Çok
97 • Ağlamak
98 • Türkü
98 • Kızdım da Yazdım
99 • Merdiven
99 • Diktatoriat İçin
100 • Öğüt
100 • Ölümün Sistematiki
101 • Taşınmak
102 • Pencereden
103 • Saklamak Aldatmak Demektir
105 • Yalnızlık Paylaşılmaz
106 • Yalnız'ın Durumları
107 • Yalnız'ın Durumları
108 • Çalıntı
109 • Uçurtma
110 • Şiirsel Sibernetik
111 • Album
112 • Saçmalamaya Övgü
113 • Oynamak
114 • Maltepe-Kartal-Pendik
114 • Şapkalı Adam
115 • Yolun Köyü
117 • Köyün Yolu

118 • Perde
121 • Bir İçin
121 • Sanat
122 • Uyanmak
124 • İlkin Yerimizden Yerimizi Arandık
127 • Bizim Şarkılar
128 • Orta Meselesi
131 • Shakespeare'den Shakespeare'e
132 • Yaşayan Ölüm
133 • Yaşayan Ölüm
134 • Sonuç
135 • Bir Monolog
136 • Ozanca
137 • Öylesine Bir Masal ki
139 • Baraj'ın Öyküsü
141 • Mal Üstüne Çeşitleme
143 • Diyen Diyene
146 • Ondandır
147 • O Hep Yabancı Olmak
149 • Islık
150 • Çocuklara
150 • Han
151 • Durum
151 • Mitik
152 • Oyunlar
152 • Çan
153 • Düz-Yazı Gibi
153 • Do
154 • Sanatın Adı
154 • Noktalar
155 • Bir Bildiği Var
158 • Hep
159 • Bu Kimdir 1
159 • Bu Kimdir 2
159 • Bu Kimdir 3
160 • Bu Kimdir 4
160 • Bu Kimdir 5
160 • Bu Kimdir 6
161 • Hıçkırık
161 • Adalet
162 • O
162 • Ad
163 • Sandalye Sokağı
163 • Bağlaç
164 • Kişiye Özel
165 • Sürüsüne Bereket
165 • Denklem
166 • Bıkmak
166 • Alternatif
167 • Çiçek
167 • Çiçek Kullanmak
167 • Söz
168 • Onu
168 • Non Etik
169 • Çiçekler Neden Solar
170 • Dağlar Üstüne Çeşitleme
170 • Bir Rüzgâr
171 • Şunsuz
172 • Kürsüden
172 • İkilem
173 • Eksi
173 • Susmak
174 • Ana
174 • Kamp
175 • İnsan
175 • İdi
176 • Suçlu Kim
177 • Eveleme Develeme
178 • Ağanın Mezarları
180 • Sıcağı Sıcağına
182 • Kalın İstasyonu
183 • Bir Baş Bir Berber
183 • Sevmem-Severim

184 • Hep
184 • Bir Gün
184 • Değil
185 • Bir
185 • İki
185 • Üç
186 • O Gün
186 • Birdenbire
187 • Şenlik
187 • Belge
188 • Gel de Gel
189 • Yangı
189 • Şimşir
190 • Duygusal
190 • Bir Nedenle
191 • Hız Konusu
191 • Amma
192 • Kasa Masa
193 • Korur
194 • Türkçe
194 • İzin
195 • Nereden Nereye
195 • Açı
196 • Yüzde Yüz
197 • Dır
197 • Sevda
198 • Darı
198 • Acı Şarkı
199 • İyi misin
199 • Grev Rubaisi
200 • Ajaxi
200 • En
201 • "Dinle Beyden"
201 • Biter Bitmez
202 • Gün'den
202 • Olgun'dan
202 • Sorumlu
203 • Gönül
203 • Bir Bütün-Bir Yarım
204 • Kuşkonmaz
205 • Tamam
205 • Göz-Ses-Söz
206 • Madalya
206 • Olgunluk
207 • 1980'den
207 • Giz
208 • Anla
208 • Tören
209 • Düşündün mü?
209 • Sen-San
210 • Gülmek Önemli Bir Konu Değildir
211 • Dilek
211 • İçin
211 • Ben Sana
212 • Ozanların Ölümü
214 • Korkmak

Adsız Şiirler
217 • Ben Size Ne Yaptım
218 • Şairlerden
218 • Ben Bir Adam Tanıdım
218 • Onu Düşünen'leri Bilmem
219 • Sağıma Bakıyorum
219 • Ben Bir Şey Düşünüyordum
220 • Sevmek Bir Karşıya Uzanmaksa
220 • Seni Düşünürken
220 • Öğrendiklerimin Çoğunu
221 • Amma da Kavgalar Ederdik
221 • Susmak
221 • Borular, Borular
222 • Bir Gemi Geçer
223 • Bana İyi ile Güzel'i
223 • Biri İkiye Bölersen

224 • Geminin Olumsuz Gidişinden
225 • Ben Geceleri Yağmurlarda
225 • Seviyorum Eşit
226 • O Terazidir
227 • Yanımdaydı
227 • Bazı Yüzlere Başkaları Yazılmıştır
228 • Baktım
228 • Ellerim Kirlenir
229 • Bekledim, Bekledim
229 • Oyunbazlar
230 • İyisi mi Yat Uyu
230 • Sözcükler Yan-Yana
230 • Benim Sevdiğim
231 • Zaman Her Zaman Geçti
231 • Bir Yırtığa Yama İçin
232 • Anılar
233 • Birisi Öbürünü Unutabilir
234 • Bir Ömür Boyu
234 • Ben İndim Taşıt Gitti
234 • Ben Yaşamlarından Uyandırıyorum
235 • Sait Faik Senin Kalbin
235 • Ben Her Şeyi Bileceğimi Bilirim de
236 • Orman'ın Bireyi Ağaç
236 • Ahmaklığa Alın-Yazısı Demek
237 • Yanlışlık İkidir
237 • Deyelim ki
238 • Mermer Ölü Bir Taştır
239 • Bir İki Gibi Olduğunda
240 • Benim Gücümdür Bunları Saran
241 • Korunun Ağaçları
241 • Öldürüm Tarihinde İlk Olarak
242 • İki Olay Var ki
242 • Gelecek'in Sözlüğünde
243 • İnsanlar Hamam Yapar
244 • Açacak Ah Açacak
245 • Sen At mısın
245 • Bir Duvar Yapsalar
246 • Bunlar Çalmasını da Bilmezdi
246 • Çalmayanın Bir Yüzü
246 • Çala Çala Biter Kasa
247 • Çal Bakalım
247 • Çalmayanın Bir Yüzü
247 • Bu Şarkılar Gözlerin
248 • Kim Sana Yalnızlığını Sevme Derse
249 • Ağlama
250 • Yazdım
250 • Bundan Böyle Erişemezler
251 • 4de Bir Rüzgâr Çıkar
251 • Benim Gibi Düşünürmüş Bana
251 • Ölülerim Çoğalıyor
252 • Sıcak Geliyor Olmalı Doğumlarda
253 • Sen ki Aldandın
253 • Senden Esen
254 • Ölümü Erteleyen Olaylar
254 • Bu Şarkılar Çalınmasın
254 • Kalemini Ver Dediler Önce
255 • Biz Eksi Anlamlardan
255 • Unuttuklarımı Bulsam
255 • Üç A Var(dı)
256 • Ben Sana Kafa Vermiştim

256 • Ben Bir Şey Anlatacaktım
257 • Yeniden Durmayı Öğren
257 • Ben Bağırıyorum
258 • Ben Söz Ederim
258 • Sen Hep
259 • Sıfırdan Otuz Altı Buçuğa
259 • Benim Şiirlerim Vardı
260 • Ben Yaptım, Gördünüz
260 • Bana Vermek İstediniz
260 • Bu Taş Bana Düşmedi
261 • Senin Yokluğun
262 • Sen Fena Yolcusun
262 • Telefon Rehberine Bakmasını Bilmeyor
263 • Bura Oraya Uzak
263 • Gelmesen Önemli Değil
263 • Ben de Gittim Düşünmeden
264 • Bendeki Benle Bendeki Senin Orantısı
264 • Bir Sen Varsın Sendeki
264 • Giden Adını Bilir
264 • Yolculuk Zor Bir Öykü
265 • En Unutulmayacak Bir Yalan'ı
265 • Ya Bu An Gitsin
265 • Objektif Ölü Bir Gözdür
265 • Olumsuz Ne Kadar Uzarsa
266 • Basel Şehrinde, Pazarda
266 • Ödemekten Geliyor
266 • Akşam Başlayan Tartışmanın
267 • Görmüyordu, Gör Gör Diye
267 • Bir Kör ki
267 • Kör Görenlerin Düşündüklerini Görür
267 • Yitirmek Korkusunu Göz Almak
268 • Sonucu Köyün Sonuncu Evi
268 • Sen Bir Dağsın, Ben Bir Dağ
269 • Bu Gürültü Neden
269 • Bir Vapur Sensiz Geçmemeli
269 • Susar Dağlara Bakarım
270 • Onu Sana Söylediler
271 • Susmak İlk Ölümdür
271 • Belki En Büyük Aldanışın
272 • Doğmak
273 • Şarkılardan Gürültüler Seriyoruz
273 • Bir Havada Bir Kuş Uçtu
273 • Ölüm Yavaş Yavaş İçerden Başlar
274 • Benim Bir Bilmemezliğim Oldu
274 • Büyümek
274 • Kesin Konuşmak
274 • Yaşamak
274 • Satılan Mal

Son Şiirler

277 • Gözlem geceye sığmaz
277 • Hastahanede
278 • Anı yazmak ya da anlatmak
278 • Gemiler geçiyor, sanki şakacıktan

ÖZDEMİR ASAF İÇİN KISA BİR GİRİŞ

Bu kitapta Özdemir Asaf'ın dergilerde bile gözükmemiş şiirlerini bulacaksınız. Özdemir Asaf'ın dosyalarındaki şiirleri tek tek tarayarak seçme onurunu bana verdikleri için Sayın Yıldız Arun'a, Seda, Gün, Olgun, Etkin Arun'a teşekkür etmeliyim. Has bir şairin şiirlerini seçme yolculuğunda beni de yanlarına aldıkları için.

İşimiz zordu. Binlerce şiir arasından bir seçim yapmak gerekiyordu. Özdemir Asaf birçok şiirinin defterlerde ve dergi yapraklarında sararmasını istemiş. Kitaplarına almamış. Kitaplarına almadığı eski şiirlerini biz de dışarda bıraktık. Oysa bunların bazıları onun şiir serüvenini izleme bakımından ilgi çekici örneklerdi.

Şiir ayıklama işi, seçme işinin büyük bölümünü aldı. Birçok şiiri Özdemir Asaf tamamlamıştı. Gönlümüz, rahat onları kitaba aldık. Bazı şiirler ise birkaç kez yazılmışlardı, bunları da özenli bir eleştirel seçme işleminden sonra kitaba koyduk.

İşin zor yanını anlattık. Kolay yanından da söz edelim. Özdemir Asaf gibi kişilikli ve has şairlerin rengi öylesine bellidir ki, onun olmayan, ona yaraşmayan bir şiiri şiirinin bünyesi kabul etmez. Gerçekten çok iyi yapılmış bir modeli uygulamaktan öteye gitmedi çalışmamız, çoğu zaman.

Özdemir Asaf'ın kendi kaleminden bir biyografisini de buraya aldık. Şiirce bir yazıydı bu.

Seçim sırasında bir kez daha şiir tanıklığı yaptım. İyi şiirin bir yoğunluk sanatı olduğu gerçeğini her dizede his-

settim. Çok dizeyle söylemenin şiir denilen türün yoğunluk ilkesine ters düştüğünü kanıtlayan bir şiir çalışmasıydı Özdemir Asaf'ınki.

İşte kendi kaleminden yaşamı:

"Doğumum: 11 Haziran 1339, Ankara. Danıştay üyesi Mehmet Asaf'ın (ölümü 1930) oğluyum. İkiz kız kardeşim Özgönül, benden 31 saat sonra, 12 Haziran 1339, saat 15.30'da doğdu. Babamın öldüğü yıl İstanbul'a geldik. Galatasaray Lisesi ilk kısmına girdim. 1941 yılında 11'inci sınıfa geçince, Kabataş Erkek Lisesi'ne bir ek ara sınavı ile girip 1942 yılında mezun oldum. Hukuk Fakültesi'ne, İktisat Fakültesi'ne (3. sınıfa kadar) ve bir yıl Gazetecilik Enstitüsü'ne gittim. Bu aralarda *Tanin* ve *Zaman* gazetesinde çalıştım. Çeviriler yaptım. İlk yazım 1939 yılında *Servetifünun - Uyanış* dergisinde çıktı. Sanat-edebiyat dergilerinde 1962 yılına kadar çoğunlukla şiir olmak üzere yazı ve çevirilerimi yayımladım. Artık yalnız kitap çıkararak yayımlıyorum. (Tertip ve baskı yanlışlarından nefret ederim.)

"1951 yılında Sanat Basımevi adıyla bir basımevi kurdum. Kitaplarımı 'Yuvarlak Masa Yayınları' adı ile yayımlıyorum.

"1954 yılında bir Atlantik ve Amerika'nın Doğu Kıyı şehirleri turu yaptım. 1959'da Laponya'dan başlayarak hemen tüm Avrupa'yı gezdim.

"1966'da Yugoslavya'ya gittim. Makedonya Yazarlar Birliği'nin çağrılısıydım."

Kitaba girecek şiirleri tararken onun el yazısıyla birçok defter bulduk. O, bunları ilerki şiirlerinin karalaması, alıştırması niteliğinde bulduğundan daktiloya çektirmek gereğini bile duymamış. Bu defterlerdeki şiirler onun şiir oluşumunun çizelgesini sundukları oranda bizim için yararlı oldu. Ayrıca Özdemir Asaf'ın esin ve etki kaynaklarına da biraz olsun aydınlık tuttu.

Şiirimizin ustaları onun 1941-1942 şiirlerinde en az oranda rüzgârlarını hissettirmiştir. Etkilendiği değilse bile beğendiği kişilerin ince alayla portrelerini çizmiştir. Ahmet Hâşim'in, Necip Fazıl'ın ve Nurullah Ataç'ın...

1941-1942 arasında yazdığı şiirlerde bir Necip Fazıl sevgisi sezilir. Şiir gücünü sınamak için sanki nazireler yazmıştır bu dönemde. Yahya Kemal ile Necip Fazıl onun ustalarıydı.

Özdemir Özden imzasıyla 1941-42 arasındaki şiirlerde şiir-

sel eksikliklere karşın belli bir düzeyi vardır. Arayışın şiirleridir bunlar. Aşk, duygusallık ve yaşama filozofça bakış.

O şiirlerden bu yana değişmeyen bir eğilimi, şiirde "ikinci ben"i araması ve düşünceye ağırlık vermesidir.

O yıllarda gidilecek yeri ve yönü arayan şairin dizeleri bizim kanımızı destekler: "Şair oldum baktım her şey yazılmış/Ressam oldum gördüm her yer çizilmiş/Seyyah oldum sordum dünya gezilmiş/Hiçbir yerde YENİ bulamadım ben." İki kez şiir tezgâhında dokuduğu bu ürünün birisinin altında Özdemir Özden diğerinin altında Özdemir Yasaman yazılı. O dönemin Özdemir Asaf'ı, yaşamın getirdiği her olaydan etkilenen ve hemen bunu şiire dönüştüren bir sanatçıdır.

Servetifünun - Uyanış dergisinde yalnız şiirlerine rastlanmaz. Ayrıca şiir kuramı üzerine de düşünmekte, bu düşüncelerini de yayımlamaktadır.

23 Eylül 1943 tarihini taşıyan ve manifesto niteliği taşıyan kuramsal bir yazısından bir bölümü buraya aktarıyoruz:

"Dün *şahsı* yazdılar. Bugün *şahıslar* yazılıyor.

"Dün *cemiyetleri* yazanlar bugün kendi teneffüs ettikleri havayı yazanlar arasında nefessiz kalıyorlar.

"Sebep:

"Bugün keder yok... *İnsanın kederi* var.

"Bugün nehir, dağ, deniz vesaire yok, *dünya* var.

"Bugün her insanın arasında feryat eden şair yok. Feryat eden insanların arasında *susan*, *yazan*, *düşünen* şair var."

Özdemir Asaf'ın notlarını incelediğimizde başka bir gerçeğe daha rastladık. Tek tek şiirler yerine şiirlerden oluşan bir bütünlüğün ardına düşmüştü. 15 Nisan 1943 tarihinde *Servetifünun - Uyanış*'a yazdığı "Şiir Kitapları ve Şiir" başlıklı yazıda şiir kitabının taşıması gereken bu özelliğine değiniyor:

"Şiir kitabı sadece şiirleri havi kitap demek değildir. Şiir kitabı başlıbaşına bir şiir bütünlüğünü de havi olabilir."

Şiir üzerine tanım çeşitlemeleri yapmıştır deneme yazılarında. *Kaynak* dergisinin 1 Mart 1948 tarihli sayısında şiir üzerine söylediği bir saptama belki Özdemir Asaf'ın şiir yön-

temini bir açıdan aydınlığa kavuşturabilir: "Benim de haletiruhiyelerim sabit ve müstakar değildir."

Şiirin açıklanmaması gerektiğini, şiirin açıklamasının şiirin kendi içinde olduğunu söyler.

1939'dan beri şiir yazan bir özgün şairin yeni şiirlerini birkaç bölümde sunduk. Bu bölümleme onun şiirin türüne göre yaptığı bölümlemeye uygun.

Özdemir Asaf'ın yeni şiirleri onun taze, özgün, kişilikli şiir dünyasının bir kesitini daha sunacak.

Doğan Hızlan

Kendi Eliyle Yayına Hazırladıkları

KELEBEK

Son isteğin nedir?
Sorusu,
Çok, çok kolaydır,
İlk isteğin nedir?
Sorusundan.

Çünkü,
O soruyu
Kimse kimseye soramadı,
Korkusundan.

ARAYIŞ

En kısa ceza
Ömür-boyu olandır..
Kimse bilmediğinden.

Kim bilir;
Belki bir yalan'dır..
Kendiliğinden.

Bir korku'dur belki,
Saklanandır..
Çirkinliğinden.

Bir soru olsa gerek;
Sorulmadığındandır..
Birden.

SANKİ İKİ

I
Bir anahtar vardı,
Binlerce kapı.

Anahtarı istediler, aldılar;
Sandım, binlerce kapı.

Lamba, yandı-söndü, söndü-yandı.

II
Binlerce anahtar vardı,
Bir kapalı kapı.

Lamba, söndü-yandı, yandı-söndü.

Ne anahtar,
Ne kapı.

HER YENİ YAŞ İÇİNDİR

Beni bundan böyle
Beklese-beklese
Hüzün bekler,
Çağırsa-çağırsa
Hüzün.

Neden mi?
Neden olacak..
O kadar gezilip görüldü ki..
Hep ben bir şeyden,
Bir yer'den
Bir kimse'den uzaktaydım
Ve kendimden.

Ölüm beklemez beni..
Çünkü, ben gene de
Bir şeye,
Bir yer'e
Ya da bir kimseye giderken de
Kendimden uzakta olacağım.

İşte
Bunun adı hüzündür.

HORGÖRÜ

Senden korktuklarından
Yaptılar yeni bir çan..
Her çaldığında
Bir ürkü perdesi açan.

Oysa
Yapılan
En yeni çan;
En eskisinin sesiyle çağıran.

Ben bir çan tanıdım
Beni hep çağıran..
Adı git çanıydı,
Hep bir yol açan.

Gide-gide
Geldim hep kendime.
Bendim hep ben, kendimi
Kovalayan ve kaçan.

SALINCAK

Çok önem veriyorum,
Bırak sonuna kadar gitmeyi..
Gözlerimden
Belli değil mi?

Yukarıda
İki anlamlı dört satır var.
Benimkisi
İkisinin ortasında duruyor

Bir ona,
Bir öbürüne vuruyor.
Seninkisi
Benim yaralarımdan belli değil mi?

Var yoktur,
Yok vardır çelişkilerinin
İlişkisi,
Atışmalarından belli değil mi?

Salıncağın işi var,
Sıraya gireceksin..
Ötesi?
Unutmalarından belli değil mi?

ŞAİR

İnce'den
Birçok sözünü düşündü
Sizin için.

Ama önceden
Olmayan bir oyunu
Oynadı nice'den.

Yeni bir biçim,
Yeni bir kuram,
Yeni bir konum adına.

Bir konu
Bir kent oldu
Bin yorum adına.

Boyutlarınız küçülmesin diye
Evren buluşlarına karşı
İnsan buluşlarıydı.

Politika kızıştıkça
Sevi'den bilim,
Duruşlarıydı.

Olaylar kalabalıktı;
Bir kişiydi, büyük ses:
Kalbinin vuruşlarıydı.

ISLIK

Sanatçı
Islık yaratandır.

Dillerde ezgisi kalır,
Adını aratandır.

Ülkesi, geçtiği sokak,
Giderek vatan'dır.

Kendi adına giden
Senin adına kalandır.

KÜÇÜK EV

Hangi eve
Başımızı soktuysak..
Yer yerinden oynadı
Aşkımızdan.

Büyük aşklar
Eve sığmaz diye
Bir şair sözü vardır da,
Ondan.

PERDE BAŞKALARIDIR

Bir yerde önce
Düşünürken biz
Yaşarken sen-ben
Sevdiğini sanarken
Biz
Başkaları bizi görmesin deye
Sonsuz bir perde
Düşünürdük
Kimse bizi görmesin deye.

Sonra
Düşünmez olduk
Onca, bunca
Perdeyi ve başkalarını
Niçin
Korktuğumca..
Alışmak hazin.

Nerde ben şimdi
Nerde sen
Bir yerde ben bir yerde sen
Bir yere bir düşünceden giden
Kolay mı oldu
Gitmek bir yerden bir yere
Olmayan bir perdeden.

BURUŞUK

Hep yenilenir allıklar,
Sanılar doğurgandır..
Sonra:
Renklerinin altındaki buruşuk.

Saç, güzel bir buluş,
Gözleri oyalasın diyedir..
Neden:
Kıvrımları tel-tel buruşuk?

Ah, o öpülesi ellerin;
An'ları var saldırgan, kaçamak..
Şimdi:
Ölesiye buruşuk

Sevip de saklar mısın?
Ben ütülü bir kuşağım..
Artık:
Sen sarındıkça buruşuk.

Durgun suyun yüzüsün,
Ben içinde bir balık..
Niçin:
Uyanınca sen buruşuk?

Yuvarlaklar üstünesin,
Çeliğin de mayası var..
Ama:
Yoğurdukça buruşuk.

Hiç düşündün mü taş,
Anılarda kırıldıkça yapışır?
Çünkü:
Hep yeniden buruşuk.

AŞ

Senin adına konuşuyorum..
Öncekilerini çözümlemeden
Yeni-yeni ben'ler ortaya sürme.

Belki ben birer birer, gene de
Anlarım yeni-yeni senleri..
Beni yarım kişiliklere götürme.

Tam kaynatırken sımsıcak
Olur mu bir serin sen..
Aş'ı yolundan döndürme.

Bir karmaşım, yenecek, yenilecek,
Bırak başımız dönsün..
Ağlaşımları güldürme.

Büyüdükçe uykuya benzer, andırsın.
Bir ikinin erimesi, her uyanışında..
Anlaşımları düşün, yumurtayı öldürme

Bakışlarımız daha kaynamadı.
Tam yakamadığımız ateşten
Tencereyi indirme.

KARMAŞIK DOĞRU

Beni güldüremeyen
Acıklı değil
Gülünçtür

Ağlayışların çok çoğu
Düşündürücü değil
Gülünçtür

Acıklı
Düşündürür güldürür
Güldürür düşündürür

Solmuş bir gül, örneğin
Sabahları bir düğün
Akşamları ölümdür

Karmaşık, ellerimdeki çiçek
Sabahki akşamki o gerçek
Gülümdür

Bulgularım yere düşünce
Sözcüklerim üşüyünce
Ölüyümdür

YOZ ŞARKILAR ÖNERİSİ

Bir şarkıydı, öylesine yazıldı,
Bir anlamdı, öylesine bozuldu,
Bir savaşdı, öylesine azıldı.

Belirli bir yerde durmak için
Neler-neler çizildi,
Neler-neler yazıldı.

Ben dinledim birini;
Nasıl söylenecekse,
Öylesine susuldu.

Bir-ağız'dan söylediler, olmadı.
Türlü-türlü derlediler, olmadı.
Tesbih gibi, dillerinde çözüldü.

HEYKEL YAZISI

Zaman ya ezer geçer
Ya dondurur
Zamana bırakılmış anlamlı biçimler
Önceleri toz-toprak
Sonunda heykel olur

Heykel, alanların malıdır
Her yanından, her yönünden
Paslansa da
Taşlansa da okunur

Anlamsız biçimlerden heykel olmaz
Yorumsuz heykel olmaz
Olursa heykel olmaz
Gelecek kuşaklara dokunur.

BORDRO

Pencereyi
Gözlerinin kulağı bilen bilim
Kapatır perdelerini
Açılır kitaplarına, dalar kapanır

Perdeleri
Kulağının gözleri bilen sanat
Açar perdelerini
Kapanır yaşamlarına, dalar açılır

Bu ikilemden birindeki birikim
Öbürüne alacaklı gider hep
Boyuna ikisinden biri
Öbürüne borçlu kalır

Bir pencere'den, bir perde'den
Bilimle sanatın
Bu güzel alışverişinden
Bir o verir, bir o alır

ŞEYTAN ÜZERİNE....

Ey
Uyma bana
Dedim
Çoklarının
İnanıp kandığı
Şeytana.

Dedim ki ona
Korkaksın, korkma
Kör inançların ardına saklanma
Bana gel
Ama sakın bana uyma

Ben apaçık var'ım
Biliyorum şaşıyorsun
Biliyorum şaşıyorsun
Ve benim alnım açık
Sen yoksun, şaşıyorum
Ve yaşıyorsun.

SEVİ ANITI

Silinir sokaklardan her geçen bin adım
Adımlardan biri, bir adım kazılıverir
Binlerce davranışın kargaşasında bir sus
Gürültülü bir başkaldırışla yazılıverir

Sevginin adına aranan sevgililer
Gürültüler arasında bir bir, kaçamak belirlenir
Hep kabadır kalabalıklar meydanlarda sokaklarda
Adı kalır, karınca eziliverir

BİLİYORDUM

Biliyorum
Yollarda bir S
Ni çiziyordum
Sanıyordum

Çizdiklerimde bir O
Nu tasarlıyordum
Sen'din O
Nu biliyordum

Sonra ABC'lerin,
Coğrafyaların, tarihlerin
Fizik, matematik ve ötesi
Ne gidiyordum

Dediklerim doğru değil, yalın

BİRAZ SONRA

Biraz sonra
Sonra
Olacaktır

DAHA

Ben kendime
Yalanlar söyledim

Sonra ben o kendimden
Onları dinledim

Dinledim
Dinledim

O VARDI

Kimsenin anlamadığı
Anadolu,
Rumeli Kavağında
O vardı.

Yağmur yağardı
Yağmazdı
O vardı.

Ben oralarda yoktum
O vardı.

BİR DE

Ben hiçbir akşam yatmadım ya
Bir akşam yatacağım
Sabaha NaAaa kalkacağım
O zaman bakacağım
Ulan bu niye kalkmadı diye
Kalkıp onu arayacağım

28.7.79

İLGİNÇ

Bir gün gelecek
Ben keşke deyeceğim
Keşke'ye değeceğim
O başka

Bir gün gidecek
Ben keşke demeyeceğim
Keşke'ye eğileceğim
O başka

Bana adımı soracaklar
Unutacağım
Söyleyecekler
Anlamayacağım

BİR PERDE

Hepimiz ikinci perde'deyiz
İkinci perde bitmez

Birinci perdede umutlar vardı
Yetmez

Üçüncü perdeye
Kim-kalır/kim-kalmaz

Belli olmaz

ELLERİN ÖYKÜSÜ

Mavi bir kalem
Mavi bir kâğıtla
Buluşur da
Yeşil bir yaprakla
Mavi bir kalem
Niçin
Buluşmaz

Kâğıt buruşur
Yaprak yenilenir, yeniye
Kalem tükenir, bitmemeye.
Niçin
Duruşmaz bilirsiniz
Yenisini beklemeye.

SINIRLAR

Bir yazar
İki okunur'lar.

Sınırlarda
Her şey
Her zaman
Bir
İhtimale
Karşı'dırlar.

DOĞANIN SÖZCÜKLERİ

Birbirlerinin kardeşidir doğanın sözcükleri;
Uyumlu yaşarlar kendi kanlarınca.
Örneğin bir gül sever baba gibi gülcükleri.
Boyuna şakalaşır ağustos-böceğiyle karınca.

Pınardan denize kadar damlarken yağmur,
Şarkısını tüm yaşama dinletir su.
Kayalarla topraklar omuz-omuza durur,
Çimenlerle, çiçekler ağaçların yavrusu..

Büyüklü-küçüklü, yan-yana ailecek,
Aynı kandan süren birer imparatorluk..
/Kesin bundan böyle de sürüp gidecek/
Toplum sözcüklerinden başlayan zorluk.

KEDİ İDİ ADI

Bu adı
Ona kimse vermedi
Çağırdılar, sağırdı, duymadı

Kedinin mırmırları
Onun
Hem düşünmesi,
Hem de duyma'sıdır

Bunu
Benim yazmam
Da
Benim mırmır'larımdır.

Duyan
Bunu yazmaz
Uyan
Bunu yazan bir kedidir.

SEN-SİN

Duygulu bir anda büyüttüğüm..
—Şaşırdığım—
Şiirlerden, eskimez güzelliklerden,
Suskun tükenmez gülümsemelerden
—Kaçırdığım—
Katmer-katmer ördüğüm
Bir sevi taşıdım sana.

Solmaz renkleriyle bir çiçek.
—Kurumuş—
Saçların rüzgârla dağıldığında
Göğsüne gölgesi düşecek
—Olmuş—
Gözlerin buğulanıp daldığında
Seni hep ikiye bölecek.

Biri uyurken biri uyanık,
—Sana—
Benim suskularıma dalacak..
Kendini arayacaksın bahçemde
—Bana—
Birbirine bakan iki heykelce,
İkimiz karşı karşıya olacak.

Karşımdakinin karşısında sen,
—İyi+kötü—
İkisi de sen, ikisi de sensin..
Bir sevide ikiye bölünensin.
—Acı+ölü—
Sen hangisini istersen
Hep biri senin, öbürü onun olacak.

ARTIK

Onun gelmeyeceğini biliyorum
Onun geleceğine bekleyorum

Ah ben çok unuttum
Unuttuklarımı ah ben
Çok unuttuklarımdan
Anımsadım da birden

Sen de demez misin
Sevdim de oldu
Ya o da dese sana kimsin
Bir şey söylemekle olmadı
Başka bir şey susmakla oldu

Epigramlar

İÇİN İÇİN

Toprak kazmak
Başında dikim için
Sonunda ölüm içindir

İnsan kazmak
Başında ekim için
Sonunda görüm içindir
Birim içindir
Varım içindir
Bugün içindir
Yarın içindir
Bütün için
Yarın içindir

Belki önce benim için
Ama ondan sonra hep
Hep senin içindir

EPİGRAM

Bir çocuk doğdu
Adını çözüm koydular
Bir çocuk geçdi
Adını gözüm koydular

CAK

İki oyun oynanacak
Biri uyurken biri uyanacak

İki oyun oynanacak
Biri çalışırken biri yorulacak

İki oyun oynanacak
Biri giyinirken biri soyunacak

İki oyun oynanacak
Biri silinirken biri yazılacak

İki oyun oynanacak
Biri konuşurken biri susacak

İki oyun oynanacak
Biri düşünürken biri davranacak

İki oyun oynanacak
Biri kurtulurken biri asılacak

İki oyun oynanacak
Biri dinlenirken biri okunacak

İki oyun oynanacak
Biri satılırken biri alınacak

İki oyun oynanacak
Biri kaçarken biri tutulacak

İki oyun oynanacak
İkisine de sorulacak

Biri unutulacak
Biri tekrarlanacak

EPİGRAM

Aşk, varlığında, yokluğunda belli olur
Egemenlik, varlığında, yokluğunda belli olur
Bir özgürlük var, sularca, havalarca olağan
Varlığında değil, yokluğunda belli olur.

ÖZELLİKLE

Ben ile sen
Yaşarız, yaşarım
Ben ile sen
Yaşadığımıza
(Bunca günden öte)
Şaşarım.

EPİGRAM

İki yol gider doğuya, biri dur biri değil
İki yol gelir doğudan, biri var, biri değil

EPİGRAM

Açlık, telekslerde bir satırda
Fotoğraflarda ağlayan bir çocuk yüzü
Bir yabancı dolaşır Asya'da
Çirkin konuşmasıyla sırıtır
Havada, denizde, karada
Afrika'da, Biafra'da.

EPİGRAM

İki yol gider aşka biri dur biri değil
Biri anı yoludur biri değil.

EPİGRAM

Gazetelerde çıktı resminiz
Kurultayda uyuyordunuz
Yanınızdakilerin yanında siz
Biraz daha uyanık duruyordunuz

EPİGRAM

Sus yolunda sana seslenemem
Seslensem sus yolundasın

BELKİ

Denizlerden geçerim, dosttan geçmem
Değil onun iyiliğinden, fenalığından geçmem
Onun yolundan değil, kendi yolumdan geçerim
Dost yok biliyorum ama, aramaktan geçmem

Star Sistem

BİRAZ DAHA ÇABA, HİÇ YAKIN
BEYNİ GÖMECEĞİZ YARIN

Güzel giysilerim var benim aylar rengidir, kanlar rengidir
Çekemeyenlerin gözünde bile, deseler demeseler güzeldir
Ben sakladıkça giyinirim, gösterir, süslenir giyinirim
Gözlerime gelince, ne zaman gözlerim dense aklıma dudaklarım gelir

Dostlarım oldu mu olmadı mı, dosta kafa yormazdım
O zamanlar ne kadar bilmezsem o kadar sormazdım
Saklamasını, saklanmasını o kadar da susmasını korkudan soran ben
Ben olsam bile bundan sonra bence artık bana dost olmazdım

Önceleri utanmazdım, bilisizdim, anlamazdım nedir utanmak
Hem parasızdım, bildiğim bir şey vardı kıskanmak
Sonra o kıskanmalarım beni hırçınlığa, hırsa sürüdü
Soframızda eşit bulunurdu ekmekle memeler, but, bacak

Benim şansım varmış kenarda doğmuşum, olacak
Öbür yanda bir yığın keseyi beslerken seksomanyak
Onlar bizden yana dönmüşler, biz onlardan yana
Buluşunca kafaya karşı, kim çıkar karşısında duracak

Kentin bir yerinde buluştuk, karşı karşıya geldik
Biz de az yenik yitik ölü vermedik
Acıdılar, acımalar geçer, savaş bizden yana döndü
Onlar bize yürü dedikçe biz onlara yürü dedik

Ağlasaydım gözüm bozulurdu ağlamadım
Söyleseydim büyürdüm, büyük olurdum, anlatmadım
Dudaklarıma bakan bunca alık varken karşımda
Ben kendimi ucuza satmadım, boşuna ağlatmadım

Şimdi kocaman mutsuzlukların üstünde yükselen
Bir yerde buluştuk, kasalar, paralar, boyalar ve ben
Kime nasıl anlatabilir artık kimden neler öğrenebilirim
Topu topu iki yön kaldı zaten, onlar ve ben.

BAŞLAMALAR

I
Seni seviyorum
Ben de seni

Tutuyorum
Ben de seni

Öpüyorum
Ben de seni

II
Doğuyorum
Ben de sana

Yaşayorum
Ben de sana

Geliyorum
Ben de sana

Bitiyorum
Ben de sana

Ölüyorum
Ben de sana

III
Ben seninim
Ben de senin

Sen benimsin
Ben de senin

IV
Gelip kaldım
Ben de senden

Görüp kaldım
Ben de senden

Bilip kaldım
Ben de senden

Gidip kaldım
Ben de senden

Umup kaldım
Ben de senden

V
Sen de ben de
Ben de sen de

Sende bende
Bende sende

Sen de bende
Ben de sende

Sende ben de
Bende sen de

VI
Geliyorum
Ben de seninle

Gidiyorum
Ben de seninle

Kalıyorum
Ben de seninle

Ölüyorum
Ben de seninle

VII
Yalnızım
Ben de sensiz

Çirkinim
Ben de sensiz

Küçüğüm
Ben de sensiz

Ölüyüm
Ben de sensiz.

BENDEN SONRA MUTLULUK

Bunca yıl yaşadım
Elime ne geçdiyse yitirdim
Biraz daha yaşayacağım
Yalnız bir şey biriktirdim

Bir bakış, bir görüş, bir duyu, bir düşünce
Belki aç kalacağım

Suçlanacağım ölünce
Biraz yazdım, artık hep yazacağım

Hüzünden baş alamadım
Görünce

EPİGRAM

Nerede iki sevişen varsa
Ben orada onların bekçisiyim
Nerede iki dargın varsa
Ben orada onların barışçısıyım

EPİGRAM

Denizde balık adam,
Havalarda kuş adam
Bu ne gidiş, nicesin
Düş adam, buluş adam

Unutuldu mu yoksa
İnsanca ama yalın
Yaşamalar, sevmeler.
Bu ne iniş ne yokuş, adam.

EPİGRAM

Buralardan oralara gidilir
Oralardan buralara gidilmez
Akılla duygu arasında bu iş
Biri çözer, öbürü bilmez

Oralardan buralara gelinir
Buralardan oralara gelinmez
Her şey tamam bir şey eksik
O kafayla bilinir, bu kafayla bilinmez.

EPİGRAM

Yetersiz iyi niyet
Kötüsüne yol açar

EPİGRAM

Halka karşı çıkma
Kesin yanılmış olursun

Halkın tuttuğunu anla
Halkı anlamış olursun

Halkını anlamakla
Bir yere varmış olursun

Halk sevilmez, yerilmez
Aldatmış, aldanmış olursun

Sevgiye bilgi
Bilgiye sevgi katılmaz
Uzak kalmış olursun

GÜM

Bir direndim bugüne dek
Kimse güme gitmesin diye

Dilendim ödeyerek
Kimse ölüme gitmesin diye

Daha çok şey başlamadı
O da bitmesin diye.

UYANMALI

Bir gün gelecek
Ölmemiş hiç kimse yaşamayacak

Yaşanmamış hiç kimse
Ölmeyecek

EPİGRAM

Biz belki insanlarız
Belki de korsanlarız
Ama bir gün bakarsınız
Ne o korsan ne o kız

İnsan nedir o zaman
Belki biz sizi anlarız
Belki siz bizi anlarsınız
Ya sizi biz, ya bizi siz
Anlarız, anlarsınız.

EPİGRAM

Dinciler
İnsan anlamasını
Bilmeli dediler

Akılcılar
Bilmesini anlamalı
İnsan derler.

EPİGRAM

Mit
İzi kalmaz
İziydi kalan.

EPİGRAM

Düzelecek dediler, yirmi yıl geçti
Açan arayı daha da açtı
Bugün sordum düzelecek deyorlar
Gemi de gemiymiş hani, yolcu da yolcu

DEVE

Eşek önde ben arkada
Gidiyoruz bir çölde

x deve
x devenin başı
x deve inadı
x deve tabanı
x deve kini

x deve yürüyüşü
x deve kokusu
x devekuşu

MASAL DEĞİL

Bastığın yere bakma demiş sanki bir kötü
Baktığın yere basma demiş bir başka kötü

Bilmemek anlamamak olağan bir iş olmuş
Gelmiş ortaya bundan kapkaranlık bir örtü

Bundan öte yıllarda bir kuşak olagelmiş
Işıkdan görünmemiş ne kötü ne de örtü

Çıkmış o ilk adamdan sonra ilk küçük adam
Elinde yanar-döner, yarı-yırtık bir örtü

Işıklar azalırken gözükmüş kuyulardan
Bir sürü, başlarında ve ellerinde örtü

Bastığın yere bakma, baktığın yere basma
Yama yama dikilmiş o parçalanan örtü.

Gelmiş "minarelerle kuyular bir" düzeye
Şimdi duyduğum sesler işte bundan ötürü.

EPİGRAM

Ellerinizde sevmek dövizleri
Balyoz oldu vur vur vur

Sen beni seviyorsan dur
Seveceksen dur
Niçin olmasın olur olur olur
Ben seni seviyorsam dur dur dur
Durmuşuz

SEÇİM

Çok bilen çok yanılır
Az bilen daha çok

Hiç bilmeyen
Yanıldığını bile bilmeyecek
Bu kadar mutlu kişiyi
Kim seçmeyecek?

EPİGRAM

Siz ata hiç bindiniz mi
Denize girdiniz mi
Şehirde misiniz
Yalıya indiniz mi

EPİGRAM

Geceye boyanmış bu gecekondular
Buraları geceye kimler boyamışlar

Güneşe boyanmış bahçeler arasından
Solgun yüzlü geçiyor çocuk insanlar

Oynamaya, yoksa okula mı gidiyorlar
Güneşe boyanmış bahçeler arasından

Duman yüzlü erkekler duruyorlar
Erilmemiş aşkların, kadınların, karşısında

Bu erkekler çocukların arasında
Aldanan, aldatan, vurulan kadınlar

EPİGRAM

Yıkayıcı değilim
Ben seni yıkayamam.
İşte hamam
İşte kurna işte tas
Başkası olsa bunu bile anlatmaz.

İşte musluk, işte su
Yıkan eşşoğlusu.

Taşlamalar

VİRGÜL

Önümden çekil
Ayı
Göremiyorum

TAŞLAMA

Gidecektim
Söze daldım kaldım.

Yarısını gitmek aldı
Yarısını kalmak aldı
Sustum durdum
Sözler havada kaldı.

HAVA YOK

Hayır vardır deme gözüm
Hayır yoktur derim sana
Hayır yoktur dersen bana
Uzun yaşar benim sözüm
Hayır yoksun derim sana.

PARODİ

Bu taş
Cebine benzer ki
Aynı makberdir
Dışı sükûn ile zâhir
Derûnu mahşerdir.
Abdülhak Hâmid

Sözlük
Cebin: Bu sözcüğün iki anlamı vardır:
a) Korkak, yüreksiz;
b) Kızgınlık.
Makber: Mezar, kabir, gömüt

Bu taş
(Bir tür ebediyet parası)
Cebime benzer ki
Aynı ambardır
(Bir giren bir daha çıkmaz)
Giriş kolay çıkış dardır.
Dışı sükûn ile zâhir
Derûnu mahşerdir.
Bunu
Giden anlamaz
Kalan anlamaz
Veren anlamaz
Alan anlamaz.

GÜZELLİK GERİDE KALDI

Benim yüzüm, yüzünden başdan başa hüzündür
İkisinden birisi ikimizden biridir

Görmeli'dir, eskidir, yaşamış'a dönmüştür
Yarışa çıktıkları güzelliği geçmiştir

Ağladığını bilir bilmediği şeylere
Güldüğünü unutmuş, hiç görmemiş gibidir

Taşınmayan ne varsa bir yerden öbür yere
Seve seve taşımış, sırtına yüklemiştir

Parayla ölçülmeyen sevgi saygı borcunu
Ne aldıysa ve kimden aldıysa ödemiştir

Verdiğini unutmuş onun ne olduğunu
Ne verdiyse ve kime verdiyse yok bilmiştir.

NE REZALET

Bir yerdelik

Her kafadan bir ses çıkıyor
Dünya şöyle olmak, yok, böyle..
Sen şöyle demelisin, sen şöyle..
Bu meseleyi kime sormalı..
Elli dört, sen söyle.

Bana göre hava hoş
Efendim
Çünkü malûm'âliniz, gemisini kurtaran..
Fakat efendim, yanıma koş'
anlar olursa seyrederim.

Ama efendim
Dünya, insan, toplum..
Ben bunları kitaplardan sordum
Onlarda da bir şeyler var, yok değil
Okudum efendim

Mamafih efendim
Bende bitmez sanırım insanlık
Hem hayat devam ediyor her şeye rağmen
İşe kendinden başlayan olsa
Yaşanabilir, zaten hem..

Demek isterim ki efendim
İki an, iki taş, iki cami arasında
Saadet denen bir şey vardır
Yokluk, insanın gönlünde değil efendim
Parasında.

Sonra eski rüyalar, yok şimdi
Onlar eski gıdalardaymış
Ev sahipleri iyi imiş efendim
Kirayı arttırmamış
Sonra..

Yüzü gülüyor delilerin bile
Hani lafın gelişi dedim.
Zemin, zaman,
Devir bir kötü devir.
Düşünceler, duyuşlar cılız
Anlayışlar kıt.
Kimse kimseyi takmıyor efendim,
Elâlemin umurunda değil
Herkeste bir acele, bir acele..
Kucak kucağa sevgi, aşk, ölüm
Herkes bir tarafından hasta
Ha evet efendim
Kâfiye de bunlardan biri; tasta.
Oysa bir daha iyi; pasta.

Vallahi ölenler mi, kalanlar mı..
Bilmiyorum, kim yasta.

TAŞLAMA

Nasıl biriktirdin
Dedi o
Ve çalışarak mı diye ekledim
Ben
O da
Evet dedi.

Nasıl kazandın
Ve aklınla mı diye ekledim
Evet dedi.

Sende evet çok dedim
Evet dedi

Benim her şeyim var dedi
Bir şeyin yok dedim
Ne o diye sordu utanmadan
Dedim, bende olan.

ALTI TAŞ

Kendinden korkan kaptan göz ayırmaz limandan
Gemisiz denizlerde gemisiz dalga geçer
Kıyı fenerlerine gidilir rotasından
Denizsiz gemilerde kadına içki içer

Kendinden korkan mimar yapmaktan kolay yılar
Doğanın ortasına aykırı yapılar kor
Mutluluk bulmak için dışındaysa insanlar
Evden kaçandan değil onu mimarından sor

Kendinden korkan insan yaşamdan da korkar'dır
Korktukça yer yedikçe korkar kendinden şaşar
Şişmanların içinde bir zayıf nokta vardır
Balonlar gibi yavaş şişer birden patlarlar.

Kendinden korkan doktor anlamaz hastasını
İyi edeyim diye ilaçlara başvurur
Birkaç hastalık için korumaz hastasını
Hastalık sayısından fazla ilaç uydurur.

Kendinden korkan kadın bilmez güzelliğini
Aynada anlam arar aynadaki yerine
Anasını anlamaz, bilmez ne çektiğini
Sonundakini arar başındaki yerine

Kendinden korkan erkek bir ulusu batırır
Anlamaz hiçbir şeyin arkasından önünden
Bakarsın bir tutuşta boğaları yatırır
Sonra da rezil olur kafasının yüzünden

SİGARA

Sizin o eviniz vardı hani
Çamların arasından
Denizi gören, yok, hayır, denize görünen
O evin işi bugün tamam
Bilmiyorsan benden öğren
Havuzun mermerlerini yürüttüler
Ağaçları apar topar söktüler
Dalga geçme anılarınla
Bahçeyi tarla gibi sürdüler
Bölüştüler aralarında
Sen şimdi yürü hür maviliğin
Gittiği, bittiği, ittiği son sınıra kadar

TAŞLAMA

Erkekle dişi arasında iki oran var
Birinde öbürünü tamamlayanlar

Birinde öbürüne yük gibi, hödük gibi
Onda kendini, kendinde onu soran var

Şimdi ikisini de ne arayan ne soran var
Arayanlar, unutanlar
Bir de başkasından başkasını soranlar
O da var.

DÜDÜKLÜ TENCERE

Neylersin ki bir kere olan oldu
Konuyu ne anlayan ne soran oldu
Bir öksürük aksırık ilaç beklerken
Bakmasını bilmeden bey bakan oldu.

TAŞLAMA

Kürsüye çıkmana gerek yoktu
Ne olduysa senin yüzünden oldu
Berbad ettin oturumun sonunu
Ne bir şey diyen vardı sana
Ne de bir soran oldu
Başkan diyeceklerdi partinin içinde
Bakan olamayacakken başbakan oldu.

KUŞLAR VE AVCILAR

Kuşlara iki soru soruldu
Tam kurtulacakken vurulan mısın?
Tam vurulacakken kurtulan mısın?
Kuşlar bu soruları bilmeden uçtu

Yaşamda türleri çok kuşların
Ölümde yazgıları iki
İnsanları özlemleyen uçuşlarının
Ardından giderkenki

Kuşların da kendilerine özgü bir yazgısı vardır
Ayaklar altında karıncalar, böcekler gibi ezilmezler ama

Tam kurtulacakken vurulurlar
Tam vurulurken kurtulurlar

İki kere ölür kuşlar
Bir kurtulurken vurulunca
Bir de vurulurken kurtulunca

Bir türü tam vurulacakken kurtulur
Bir türü vurulur tam kurtulacakken

İnsanları özlemleyen uçuşlarında
Yaşamda türleri çoktur kuşların
Ölümlerinde ikiye inen yazgılarında
Nereden baksan sonu yoktur kuşların

Bir türü tam vurulacakken kurtulur
Bir türü vurulur tam kurtulacakken

Bir türü kurtulur tam vurulacakken
Bir türü vurulur tam kurtulacakken

Tam vurulacakken kurtulanlar
Tam kurtulacakken vurulanlar

DAAVAA

Ya çok sevdiğimden,
Ya da sen inandıramayınca
Bir dava açtım.

Yargılama aşk katında sürdü
Ve savunma hakkını
Sonsuza sınırladım.

Duruşmada yalnız gözlerdir tanık,
Eller, kollar bağlanmamıştır..
Yolunda karar aldım.

Sevide de, kinde de
—Bir üstü olmadığından—
Temyiz yolunu kapadım.

Taraflardan sen, özgür ceza'ya..
Ben, ağır-ceza'ya çarptırılmıştır..
Cezayı onayladım.

Bu davalısız, davacısız yargılamada
Seni bensizliğe, beni sensizliğe bırakma kararı alınmıştır,
Duruşma kapanmıştır.

Ne kâğıt yırttım,
Ne kalem kırdım..
Aldım kalemi elime,
Bu dava dosyasını yazdım.

TAŞLAMA

Çok pencereli evler var
Onlardan kimler nereye bakar
Gözlerin yetmezliğinde, bakışlar
Deniz kıyılarından, göllerden
Dağ başlarına kadar
Düşerler uçarken

Çok kapalı duvarlar var
Onlardan kimler girip çıkar
Tasarısız, tasarılı, besili, besisiz
Yerlisinden yabancısından
Alıcı satıcılara kadar
Tümü tüm sevimsiz

Dar odalı yapılar var
Oralarda kimler yatar kalkar
Toplumun belirli katlarında
Arabalar altlarında
Suçlusundan suçsuzundan
Fakirinden zenginine kadar
Toplumun belirli katlarında.

Çok oturaklı salonlar var
Oralarda kimler konuşur susar
Büyük sözleri yayıp sulamakla
Seçilmişinden, atanmışından
Yutturmuşuna kadar
Unutmacasına

Çok mallı pazarlar var
Onları kimler kurar
Çamurda yağmurda
Yiyeceğinden içeceğinden
Donuna kadar
Emeği sağan

Çok uzağı gören falcılar var
Çok yakını görmeyen politikacılar
Kendi ayak izleri kendi alınlarında
Kafa göz akıl bilgi olmayınca
Ne pencere işe yarar ne kapılar
Açılsa da, kapansa da.

Ve ne oda ne yapılar
Ne oturaklı salonlar
Boşu doldurabilir
Ve ne de alıcısız mallı pazarlarında
Yer değişmiş falcılarla politikacılar
Ayakta durabilir.

AZARLAMALAR

Ne duruyorsun öyle
Abdülhak Hâmid gibi
Derdin varsa bize söyle
Biz pazarlamacıyız
Bir alıcı buluruz.

TAŞLAMA

Yıkıntıya önce yürek
Sonra kürek

Akıntıya önce kürek
Sonra yürek gerek

Ama
İki yürek burda bir

Kaç türlü kürek varsa var
Ama ya var ya da yok yürek

PARODİ

Dolaştım da dünyayı
Teknik kombinezonlar
Pratik don'lar gördüm

Döndüm doğuya baktım
Renk renk boy boy satılık
Sönmüş balonlar gördüm

Ardı-yok başlangıçlar
Boş bakışlar, uykular
Karanlık sonlar gördüm

45 YAŞIMA

Bir iki üç
Güç

Bir iki üç dört
Güç dört

Bir iki üç dört beş
Güç dört beş

Sıfırı unuttum, elli için
Sıfırı da say

Ay, vay.

SEVİMSİZ

"konu sevimsiz,
şiiri de öyle olsun"

Kent, köylerine yürüyor
Çirkin-çirkin,
Gümbür-gümbür.
Köy kaçamaz ki
Paldır küldür,
Gündüz gece yürüyor
Sessiz, derin.
Silip süpürüyor.

Köy yollarında adamlar
Suskun yürüyor,
Sessiz, derin.
Sürtüyor adımları
Her biri düşünüyor,
Onlar artık ne köyün adamları,
Ne kentin adamları.

Kentler köylerine yürüsün,
Bu çirkinlik sürsün
Ötesi fasarya ha.
Adamlar yollarda yürüsün.
Ama o çirkin-çirkin var ya ha
Sonunu kent düşünsün.

Sonunu ben söyleyeyim:
Kocaman bir kent,
Her mahallesi bir köy,
Her köylüsü köyünde hapis;
Megalopolis.

KANTO

Kaşı yok, eteği mini
Başı yok, saçları maksi
Minimumla maksimum arasında
Gözleri kirpikleri mavi
Hay aksi

Minimumla maksimum arasında
Fistanı mavi, donu mavi
Ortada malı mülkü
İki cihan arasında
Şeftali tohumu gibi
Asılı kalmış çünkü

Zamansız gelmişiz hay aksi
Mini maksi midi maksi
Görmeye gözüm var da şimdi
Bakmaya terbiyem mani

Komşunun tavuğu kaz
Kabuğu kırılmaz

Ondan bir yemiş istesem şimdi
Sunacak çekirdeğini.

Adlı Şiirler

BAŞKA-KENDİLERİMİZ İLE KENDİ-BAŞKALARIMIZ VE KENDİ-BAŞKALARIMIZ İLE BAŞKA-KENDİLERİMİZ ARASINDAN

"Akıllı olduğunu düşünemeyecek kadar akıllı
Deli olduğu düşünülmeyecek kadar deli"nin
niçindenliğini bilmediği sıkıntısı geçiyor

Uyanmak, bir akşam bir adamı yatağından kaldıracak.
Adamın gözleri adama uyanışı anlatacak.
Gözleri gel gel diyecek.
Doğrulmak adamı kucağına alacak.
Adımın birincisi ayağına sarılacak.
İkinci adım birincinin içinden doğacak.
Adımlar ana-oğul babasız sıralanacak.
Adamın gözleri adama bak bak deyecek.
Pencere adamın gözlerini kuşatacak,
Bakışlarını caddeye serecek
Görüşleri yayılacak.
Caddede insanlar gezinecek.
Oda bu sırada işe karışacak,
Adamı dışına çıkaracak.
Çıkmak öbür fiillere komutan çıkacak,
Merdivenlere indir komutunu verecek.
Merdivenler onu bir kapıya iletecek.
Kapıya açıl komutu gelecek.
Kapı bu işi adama yaptıracak.
Evin içi dışına dönecek.
Burada adama karış komutu ulaşacak.
Adam saf saf yanaşacak,
Bakmaya alışmak adama gördürecek.
Görmek adamı sürekli bunaltacak.
Adam gördükçe şaşıracak,
Şaşırdıkça sürekli görecek.

Adam bilmek fiilini arayacak,
Ama bulamayacak.
Adam geleni geçeni kendi sanacak.
Bu ne kadar çok kendim deyecek.
Hep başkalarını görecek.
Hani ben, nerede ben deyecek.
Anlamak isteyecek — bir istemeseydi—.
Anlamakla bunu istemek yan yana gelecek
Bir çağ bitecek, biri başlayacak.
Neden-, niçin-, nasıl'a yönelecek — ya yönelmeseydi—.
Anlamak fiili — ister istemez — birden adama verilecek.
Adamın durumu belirecek, hızı gelişecek.
Ayarı insanca bozulacak.
Neleri anlamalı, neleri değil, ayıramayacak.
Başka-kendilerini görünce şaşıracak.
Kendi-başkalarını onlarla karıştıracak.
Önünden boyuna başkaları geçecek.
Önünden boyuna kendisi geçecek,
Bu ne kadar çok ben deyecek.
Aralarında bir yabancı arayacak.
Kendinde bir yabancı arayacak.
Bu ne kadar çok yan yana ben deyecek.
Ben kendime nereden gireyim deyecek.
Ben kendimden nasıl çıktım deyecek,
Ne zaman deyecek, niçin deyecek.
— Deyecek de ne olacak —
Olan olacak olduğunca, olacağınca.
Bu andan o ana olanca.
İş işden geçecek.

Adama bir yardımcı fiil birden düşecek.
Adam onu ilkin bir şey sanacak.
Onunla düşünmeye alışacak.
Düşünceleri onunla kör-topal gidecek.
Adam bundan şımaracak.
Dur şununla bir iş göreyim deyecek,
Eline cebi değecek.
Adam ile tabancası birleşecek.
O anda bütün öbür fiiller ondan geri alınacak.
Adam ateş edecek.
Bütün fiiller ona geri verilecek..
Adam birini vuracak..
Adam kendini vuracak..
Adam beni vuracak. Bilecek..
Ler,siniz.

Perde burada inecek.
Perdenin önündekiler donup kalacak..
Lar,sınız.
Perdenin arkasındakiler bekleyecek..
Ler,siniz.
Bir ölü yerde uzanık yatacak.
Vuranı görenler vurulanı görmek isteyecek.
Tıklım tıklım insanlar eğilecek.

Kim baktıysa görecek.
Yerde kendini görecek.
Hepsi başkayı umduğunda şaşıracak.
Dışlarına binlerce A çıkacak.
A'lar çelik teller gibi dolaşacak.
İçlerine birer nefes Hi dolacak.
Yerde yatanda herkes kendini tanıyacak.
Bir perde aralanacak
Vuran ortaya çıkacak.
Ortaya çıkanda herkes kendini tanıyacak.
Herkes kendini tanıyınca iş bitmeyecek,
Başlayacak.

20 Şubat 1955 Pazar
21 Şubat Pazartesi, saat 3.20

KİLİT

Bir renk karanlığa adını çiziyordu.
Bir bakış sana adını çiziyordu.
Binlerce sevi geçiyordu geceden..
Biri durmuş, yalnızlığını çiziyordu.

Bir umud bir yarına adını çiziyordu.
Bir yarın bir olur'a adını çiziyordu.
Binlerce belki geçiyordu geceden..
Bir bekleyiş bir yitişe adını çiziyordu.

Bir adım bir gidişe adını çiziyordu.
Bir gülüş bir ezilişe adını çiziyordu.
Binlerce dudak geçiyordu geceden..
Bir öpüş bir gizlenişe adını çiziyordu.

Binlerce göz geçiyordu geceden
Bir geçiş bir yola adını çiziyordu.
Bir yol bir yalana adını çiziyordu.
Bir yel bir saklanışa adını çiziyordu..

Bir ışık bir kaçışa adını çiziyordu.
Adım bir aldanışa kendini çiziyordu.
Bir söz bir yanlışa adını çiziyordu.
Binlerce oluş geçiyordu geceden.

Bir korku bir kırgınlığa adını çiziyordu
Bir saklanış bir olmazlığa adını çiziyordu
Bir umgu bir inanca adını çiziyordu
Binlerce düş geçiyordu geceden

Bir ölüm bir yaşama adını çiziyordu
Bir yaşam bir ölüme adını çiziyordu
Binlerce bir geçiyordu geceden
Bir ad bir ada adını çiziyordu

Bir yaşam bir yaşama adını çiziyordu.
Bir ölüm bir ölüme adını çiziyordu.
Binlerce eş geçiyordu geceden..
Bir gece bir göze adını çiziyordu.

Bir göz bir geceye adını çiziyordu
Bir el bir ele adını çiziyordu
Binlerce iki geçiyordu geceden
Bir sunuş bir duruşa adını çiziyordu.

ÇOCUKÇADA BEN VARIM

Ben böyle yazdım sanma
Ben böyle düşündüm
Başından beri
Sözcükler koşuyordu
Düşünlerimin ardından
Çocuklar, çocuklar gibi
Bayram yerlerinde

Çocuklar oynuyordu
Düşlerimin içindeki
Bayram yerlerinde

Ben onlara
Hiçbir zaman
Kapalı perdeleri göstermedim
Kapalı kapıları göstermedim

Hiçbirini salıncağa bindirmedim
Sallamadım
Atlı karıncalarda döndürmedim
Onlar gelişi gidiş sandırırlar
Vuruşan otoları seviyorlardı onlar
Çünkü hem gidiyorlardı
Gidiyorken güldürüyorlardı
Kafa kafaya vuruyorlardı
Gülüyorlardı
Bizi kandırdıkları gibi kandırırlar
Onlar
Yarın oynayacakları oyunu
Oyunun başını sonunu
Bizlerden iyi biliyorlardı.

ÖVGÜ YERGİ

Az bir yer kaldı bize biraz da zaman bize
Yere mi yönelmeli zamana mı ne

Ölümden korktukları, yaşama'yı unutup
Bir gizli baba mıdır, ya da ana mıdır ne

Bilmezler ne gece var, ne gündüz, uyunacak
Uyuyan da uyutan da yan yana mıdır ne

Gülen dostu düne dek sevince nerde olsa
Benden yana bilirdim senden yana mıdır ne

Birinci zorda cayıp yürekli sözlerinden
Kaçana mı bakmalı durup kalana mı ne

Sonlu iyi niyetler, sonsuz kötülüklerden
Girene mi kızmalı, ya da çıkana mı ne

Doğadan çaldıkları bilinse, ya toplumdan
Çaldırana mı yergi söyle çalana mı ne

O kadar karıştı ki yerleri, yerlerimiz
Olanlar bana mıdır yoksa sana mıdır ne

ÇOK

Çok söylemek
Dinlemenin çok dengesi

Çok dinlemek
Çok söylemenin yongası

Yukarıda yanlış var
Aşağıda bölüyor hendesesi

Güvenseydim, güvenseydiniz
Unutmayın bu sesi

Alışacaksınız
Şeyler bitince, şeylerin hepsi

AĞLAMAK

Ağlamak
Unutmak kadar kolaydır inan
Sevin ağlayabiliyorsan
Sevin ağlayorsan
Gül ağlayabiliyorum ben diye
Gül ağlayorum ağlayorum diye
Sana bir şey yapamam
Ağlayamıyorsan

TÜRKÜ

Bir renk cümbüşüyle yarı çıplak giriyorsun
Yarınlarda bekleyen gerçek korkularına
Sorulmamış soruların daldan dala karşılıklarına
Bir anda ışıkları kararacak gösteri alanlarında
Yalnız gizlere yer tanıyan bir gösteri sergileyorsun
Yarınlarda yer açıyorsun sen kendi korkularına

Karanlık geceleri harcama sevdalarına
Bırak biraz da başkalarının olsun duygululuk,
Durup dururken yıldızları kovma öyle
Ya ay'a yüklediğin o büyük sorumluluk
İlle de ağlatmak mı istiyorsun bizleri söyle

Senin aşkın birinci olsun istiyorsun
Sımsıkı sarılmışsın karamsarlıklarına
Gecelerin ödevlerini peşkeş çekiyorsun
Bu karmakarışık ilişkiler pazarında
İnandırıcı kılamadığın sevdalarına

KIZDIM DA YAZDIM

Unutmayın
Ki
Yaşam
Öldüresiye güzel değildir.

MERDİVEN

O zamanları şimdi daha iyi görüyorum
Bir şiirdi her basamak

Sonra bir satırı unutuldu inerken
İnerken bir başdönmesi

Şimdi merdivenleri çıkarken
Her basamak bir roman

DİKTATORİAT İÇİN

Sen kendine direnirsin
Ben sana direnirim

Biraz zaman alır uykusuzluğun
Ben uykusuzluğumda bilenirim.

*

Her çağrıda bir ağrı
Her ağrıda bir çağrı
Var mı, var masalar
Çağırmasa
*
Susmaz tüfekle topla
O yok mu o var yokla
Doyar açla, acıkır tokla
Yukarı kaldırır vurur

ÖĞÜT

Ölenleri unutma
Ama
Yaşayan var ise
Onu sev

Sev ama

ÖLÜMÜN SİSTEMATİKİ

Partir c'est mourir un peu

O artık buraya gelmeyecek,
Oraya gelmeyecek,
Desem duymayacak,
Duysam bilmeyecek,
Ağlasam görmeyecek,
Beklesem olmayacak.
Demek ölmek,
Ad-ad, adım-adım gelen,
Birden giden,
Kalandan alan,
Alanda kalan.

TAŞINMAK

Taşınmak kadar
Hüzünlü bir kırık yoktur
Bir kopma bir yaralanma
Gizlenmiş bir hıçkırık yoktur

Şarkıları vardır ya büyük olayların
Taşınmanın da bir şarkısı olmalı dedik
Şimdi onu okuyalım
Şarkısı taşınanların

Çocuklar dikkat edin
Bir şey unutulmasın
Mangalın kapağı
Tuz kutusu
Teyzemin başörtüsü
Ihlamur torbası
Sürahinin örtüsü
Kırılmasın dikkat edin
Safran kavanozu
Çocuklar dikkat edin
(Şangır şungur)
Ah kırılmasın
Kırılmasındı
Anneannemin lâmbası
(Kamyon sesi gelir)
Her şey tamam mı
Her şey tamam
Anne her şey tamam
Tastamam

Ama babamın
Şu pencerede kalan
Bakışlarını
Alamadım bir türlü
Çakılmış köşesine
Alınmıyor alınmıyor
Babamın bakışları
Kırılmıyor da
Yerlere de düşmüyor
Orada
Duruyor hava gibi
Taşınmıyor anne
Babamın bakışları
Taşınmıyor.

———

Desinler boşboşuna
Güle güle

PENCEREDEN

Evlerin içlerini dışlarına çeviren bir güneş..
Geçip gitmiş bir bacanın ardında
Boylu boyunca çakılıp kalmış bir duman ipi
İnsanların başlarında eriyor.
Hiç kimse kendinin sahibi değil..
Hepsi bir başkasının sahibi
Sanki.

SAKLAMAK ALDATMAK DEMEKTİR

Konuşuyorlardı yanımdan geçerken
Duymadım sözlerini
Yüzlerinde öyle bir esinti vardı ki
Aldatmayacaklardı birbirlerini

*

Sussam-baksam, yüzünüzü dinlesem
Ve izlesem sakladıklarınızı
Sözlerinizden bir bir ayıklasam
Ah, ben sana sende hep inan
/mak istemiştim/ aradım bulmasız,
Ölümsüzün, yalının, yalansızın
İki elini

*

Konuştum köyün, kentin göründü
Karanlık bastı ansızın
Yollar tükendi kendi karanlığında
Asılı kaldı değişmeyen bir şimdi
Kutsalın uzağında

*

Ölüm değil, düşüncemde, ölümleyin
Ölmeyen olmadı ki bugüne değin
Ölüm değil, ölüm değil düşüncemdeki
Ona bir gerçekin sezinlenmesi deyin

*

Bir gerçekin sezinlenmesi için
Korkmayın ne olduysa söyleyin
Neler olmuştur sakladıkça sizi düşüren
Hiç bir şeye küçük düşmeyin

*

Küçültülmemek küçük düşmemek için
Karanlık sessizliklerde küçükleşmeyin
Ben sizi bırakıp giderim
Ama siz de kalmak isteyin

*

Nasıl dendiğini öğrenmek için
Nasıl deyemediğimizi gözleyin
Kalmak gitmekten zordur
Bir kaçanı bir kalanla deneyin

*

Ben sizi bırakıp giderim
Kalmayı

*

Yalan ölümden daha çok yitirir yaşamı
Saklamak düşürür ağır ağır
İnsanın düşeceği en alçak ortamı
Sözden korkmak, korkup susmaktır.

*

Senin düşüncendeki ölüm değil
Bil sen yaşamaktan korkuyorsun
Ölmeyen olmadı bugüne değin

*

Ölümü küçültür
küçültmeye yeter bir belki.

YALNIZLIK PAYLAŞILMAZ

Yalnızlık, yaşamda bir ân,
Hep yeniden başlayan..
Dışından anlaşılmaz.

Ya da kocaman bir yalan,
Kovdukça kovalayan..
Paylaşılmaz.

Bir düşün'de beni sana ayıran
Yalnızlık
Paylaşılsa yalnızlık olmaz.

YALNIZ'IN DURUMLARI

Yalnız'ın gelmesi de yoktur, gitmesi de..
Onun kalması vardır hep.

*

Aşk şiirlerinin unutulmazları
Susmalardan taşan tür'üdür
Başkalarını da sarar
Olur kılar olmazları
Alır insanları sonsuzlara götürür

Şairler şiirlerinde yaşamaz
Ulu yalnızlıklarında düşünür

*

Maupassant'dı mimarın adı

YALNIZ'IN DURUMLARI

Yalnız,
Kendisini
Hiç yalnız bırakmaz..

Hep yanıbaşındadır
Kendisinin.

*

Yalnız,
Kendisine hep yalan söyler..
Doğru sansın diye;
Aldatmak için kendisini.

Ama inanmaz
Doğruluğuna,
O gene
Yalan sanır hep.

ÇALINTI

Bir yer vardı orada iyi adamlar, atlar
Bir tarihi oklarla, yayla vurguladılar
Sonra ben tutuklandım, o adamlar, o atlar
Uykusuz gecelerin yarı içinde taylar
Sağrısı geniş birer birer kısrak oldular
Sonra ben çıktığımda onlar
O iyi adamlar
    o iyi atlara
        bindiler ve gittiler

UÇURTMA

İnci idi
Uçurtmanın adı
İpi kopmuş
Bir
Uçurtma gibi
Bir
Çocuğu
Nokta.

*

Benim
Uçurtmam
Bir gün
Unuttu ipini
Kopardı gitti
Bilmediğim bir yere.

ŞİİRSEL SİBERNETİK

Evren'de
Bir rastlantı'da
Buluşma'nın adıdır
Sevi.

Sevi'yi
Bir rastlantının evreni sananlar
Unuturlar tükem denen
Bir devi.

Rastlantı'yı
Bir sevinin evreni sananlar
Unuturlar insan denen
Bir ev'i.

Düşünün derler büyükler küçüklere
O zamanki kendilerini unutanlar
Düşünmediklerinden
Yarınki bir işlevi.

ALBUM

Elimde üç tekerlekli, kırmızı bir bisiklet.
Bir nohut-oda Hacıbayram'da
Denizsiz bir ada'nın kıyılarında
Görünmez arkadaşlarım..
Ne işim vardı bu rüya'da.

Bir kere, bisiklet yeşil değildi,
Başkentti, ada değildi,

Karpuz iyi çıkmadı, beni yordu.
Alemdağ ormanında kayboldum;
Herkes beni arıyordu..
Akşam oluyordu, korkuyordum.
Ne işim vardı bu rüya'da.

Alemdağ ormanı yandı, yok oldu;
Benim kayboluşum da öylece kayboldu.

Bir resimde toplanıldı bilmeden..
Birer birer dağınıldı bilmeden..
Beni buldu arayanlar sonunda..
Ama onlar silindiler resimden..
Ne işim vardı bu rüya'da.

Orda orman olsa da gene kaybolsam diyorum,
Ya da resmi yakıp ben onları bulsam diyorum.

SAÇMALAMAYA ÖVGÜ

Seni övüyorum,
Öğretileri gülünç kıldığın için
Ve eleştirdiğinden
Donacaklaşmaya yönelik inançları.

Seni, en çok seni özlüyorum
Ve öykünüyorum,
Öykülüyorum seni..
Seni yoruyorum, yorumluyorum.

Seni her gördüğümde,
Her karşıma çıkışında sen,
Her saklandığında, çocuksu..
Karşımda..
Senin her karşına durduğumda
Ben
Senin yanında
Seni düşünüyorum

Seni
Ben
Hiç unutmuyorum.

OYNAMAK

En büyük oyunlarımız
İçinde kaybolduğumuz
Unutturan oyunlardı,
Geçiverdi çocukluğumuz;
Artık bulamayacağız onu.
Öğretmenleri olaydı
Oyunları okullara koyarlardı.

Şimdi içinde bulunduğumuz,
Hep oyunlandığımız konu,
Yaşamımızda oynadığımız
Konulandığımız oyun
Oynandığımız konu.
Onun öğretmenleri olaydı
Dersleri de yaşama koyarlardı.

MALTEPE-KARTAL-PENDİK

Pislendik
Pislendik
Pislendik
Sonunda
Dev gibi mikropları yendik
Oysa biz
Ne kadar şendik.

ŞAPKALI ADAM

Herkes düşer başka aşka
Düşer hepsi başka başka

Kimi erken, aşka aşkdan
Kimi gecin, aşkdan aşka

Tutmakla tutunmak gibi
Düşmekle düşünmek başka

Yutmak ve yutkunmak kadar
Üşümek, üşütmek başka

Sen dersin bir ola keşke
Karışır baş ile şapka

YOLUN KÖYÜ

Gibili olmasın istedim hiçbir şey, sorular kadar
Kuşların hiçbir türü uçmasın, ama neden uçmasın
Etkili boyasında başkaları adına, şimdi oldu
(Başka adların etkili boyasında)
Onlar kendi adlarına uçmadalar
Hepsi kendi kanatlarının kendi havasında.

Geçici süreleri ne kadar birbirine bağlasalar
Ne kadar koysalar toplasalar yığsalar
Hiçbir köyüne götüremez hiçbir yolun
Kazanılmayan bir oyun için ağlamalar
Bir daha yenik kılar
Ağlamaklı oyunları kazanmalardan önce oynamalar.

Benim şimdi-dağlarım onun öteleri kadar, neden
Çıkarım boyuna bakarım nerdeler, onlar
Oysa geleceklerindeki ölümün şimdidenki korkularında
Ölüler gibi yaşamadalar
Kavramında kendini bırakmış inişlere
Ölmeden yitirir kendini hırsından
Unutup yaşadıklarını eski gömleklerinde
Ucuz, elden-düşme birini aramadalar
Yazık bulmadalar kendilerinde
Hırçınlıklarından okunuyor, korkmadalar.

Bilim arar doğanın yasalarını gene'lerden
Uçaklarına varır kuşlardan sineklerden
Böceklerin burunları istasyon kurar
Küçük yıldızlarına konar, bir noktada
Bir ışık bin kere yanar bin kere söner
Bir ışık bir kere yanarken bin kere sönmez
Her uykuları kolaydan yeni bir ölüme konar
O uykularından çoğu dönmez
Dönenler de yarı ölgün döner.

KÖYÜN YOLU

İlkin ne varsa bende, hep ne oluyorsa
Hep yepyeni gördüğüm, yepyeni bulduğumdandı
Hiçbir bakışım öbürüne benzemeyorsa
Benim şimdidağ'larım sıradağlardır, ondandı
Yaşadığımdan başka bir anım bulunmadığındandı
Üstüme üstüme hep yeni ölümler geliyor
Ölümlerin en irisi bile ardımda duruyorsa
Hiçbir ölümüm öbürüne benzemeyor
Hep yaşadığımdandı

Buraya varmanın yolunu onlar
Buraya varmak için aramamışlar
Öyleyse buraya neden daha kimse varmamış
Buraya varmayı neden aramışlar, arayan olmamış
Buraya neden varan olmamış, soran olmamış
Buraya şimdidağ'dan aşıp gelen olmamış
Bana sordular, oradan dönen olmamış
Ama kimse üstelemedi neden olmamış.

Açıklanmış bir dünya mıdır
Yoksa düşünülmüş ve orada kalmış
Bir düşülmüş yol çukuru
Bir yarış parkuru
Oralar buralara bir rüya mıdır
Oralara neden korkan olmuşlar?

*

Ben seni hep orada ol istedim
Yazık, her uyanışın birbirine uyuyordu.

PERDE

I

Perde başkalarıdır
Başkalarına açılır,
Başkalarına kapanır,
Yaşamda ve Oyun'da.

Bir konu hazırlanır
/Her iki tarafında/
Bir konu yaşanır.
Bazısı ıslıklanır
Bazısı alkışlanır.

Bazen ıslıklanan tekrarlanır,
Alkışlanan kaldırılır.
Bazen alkışlanan unutulur,
Islıklanan anılır.

Bazısına çiçek atılır,
Bazısına taş atılır.
Bazısı kapandıkça açtırılır,
Bazısı açılmamak üzere kapanır.

Perde başkalarıdır.
Her iki tarafında bir konu.
Perde her iki tarafındadır;
Ayırır ondan onu.

Perde açılıp kapandığı yerde
Bir sonu bir başa vurgular.
Bir bilinse! bilinmez ki nerde,
Bir başlangıç bir sonu noktalar.

Açılıp kapandıkça
Unutturur oyun olduğunu yaşamın
Oyunun bir yaşam,
Ya oynanıp yaşanan,
Ya da yaşanıp oynandıkça.

II

Perde başkalarıdır.
Sevgilim;
Beni uyandır
Uykusuz sezgilerimden,
De ki:
Ben o değilim..
Ben hep yaşadım,
Hiç oynamadım.
Yokum ben, de..
Ben orada hiç olmadım..

Bağır, beni uyandır,
Orada oynayan beni çağır..
De ki:
Sen hep oynadın,
Hiç yaşamadın..
Oyundu, bitti;
Kapat perdelerini
Seyircin gitti.

III

Perde başkalarıdır.
En zor üçüncü perde;
Ayırır ikisinden
Üçüncüyü.

Üçüncü aşk, savaş, ayrılık, aldatı, ölümdür,
Beslenir yaşamın güzellikleriyle-çirkinlikleriyle,
Uyarmak, vurmak için örülür
Dışındakileri içindekileriyle.

Savaş, tutar oyunlarda
Onu yapamayanlarını avundurur.
Aşk, korkunç biter, oyunlarda,
Onda hiç yenen yoktur.

Mutluluk güldürüye girer oyunda,
Çoğu kez mutsuz bir aktör oynar.
Yaşamda aldanan, aldatandır oyunda
Kral oynar, sarhoş oynar, hırsız oynar, kör oynar.

Ardında birilerini, önünde birilerine
Bağlayan bir çağrıdır, perde..
Oyuncularını seyircilerine
Benzer çizgilerinde ayırır. Perde.

BİR İÇİN

Altıyı yediye bağlayan bir
Kavuşmada gülen
Ayrılmada ağlayan bir

Ananlar için
Beni sana
Seni bana bağlayan bir

Unutanlar için
Bitene el sallayan
Başlayana uyanan bir
Bir, başladıktan sonraki
ve bitmeden önceki
Bir.

Hep o mudur, o değil midir
Bir midir, bir değil midir

Kimince hep o'dur da sanki değildir
Kimince hem o'dur, hep o değildir.

SANAT

Hiç kaçma bırakmazlar
Seni ararlar boşluğunu değil
Kapmak kolay taşımak zor
Seni tartarlar boşluğunu değil

UYANMAK

Bir geceyi böldü birdenbire
Bir rüyayı darmadağın ediverdi
Bir uyanı dirildi ve
Bir uyku öldü birdenbire

Dağılıverdi bilinmeyen yerlerine
Bilinmeyen yerlerinden gelmiş
Karmaşık esmer sarışınlıklar
Ve gittiler anılardaki silinmeyen yerlerine

Oysa tam yükseliyorken sımsıcak
Bir avuntu anıtının boyutları
Bir yerde kesişti yakın uzak
Bir yerde somut kıldı soyutları

Rüyadaki yaşam doğru-yalan
Tam andıracakken yaşamdakileri
Daha aldatılarının bitmesi başlamadan
Azalan, ufalan, yok olan

Söylemeli şiirini korkusuz onun da
Zor bir deyim rüya
Sakıncalı ve kuşkusuz eninde boyunda
Hani bir ayna kırılır ya

O da almalı yerini
Birdenbire kırılan aynadan
Saklayıp süsleyip değiştirdiklerini
Önündeki ardındaki kırıklardan

Ürküyordur ve hep ürkecek
İki dünya uyuması uyanması
Bilmeli ki daha gerçek
Aynadan aynanın kırılması

İLKİN YERİMİZDEN YERİMİZİ ARANDIK

I

Daha fazlası ora değildir.
Orada dur, tam orada.
Bir başka beridir daha ötesi.
İlkin yerinde, tam orada,
Orada dur, duru bul.

Daha fazlası o değildir.
Dur'u bulunca kımıldan artık.
Kalırsın yoksa kendine kul.
Kendinsiz kalırsın o içinde.
Kendini tamamla, kendine var,
Var, var da, kalı bul.

Alışma, olağan olursun
Olaylaşırsın, anlayor musun.
Yenilenmek bu değildir, dur.
Aşmasını bil, kendini kendin içinde.
Ötelere götürecek dolu bul.

II

Daha azı bu değildir.
Düşünmezsen gerilersin,
Dışında kalırsın, anlayor musun.
Dur, düşün, orayı, onu, bunu.
Anla bulunduğunu, yaşa olduğunu.
Durumlarda bili bul.

Sonra, sâf şimdi değildir,
Öncedir birazı şimdinin.
Sana kalsın diye sonranın cebi,
Sendenliği olsun diye gidişinin.
Şimdi önce geli bul.

Daha azı bura değildir.
Sensiz bura olmaz.
O'suz olmaz ora.
Gelen duranı bilmelidir,
Giden kalanı,
Yoksa olmaz ora bura.

III

Gitmek, hiç o kadar kolay değil.
Gelmekten daha zor, duyuyor musun.
Ora başka bir yerdir, uzak.
Önce yerinde duruyor musun.
Yerinde olmana bak.

Olmak hiç o kadar kolay değil.
Durmaktan daha zor, varıyor musun.
O ikinci bir önemdir uzak
Sen birinci adımı atıyor musun.
Bu ol'dur, ötesi olu bulmak.

IV

Senin işin ilkin durdur.
Kendi içinde olu, geli, bili bulmak.
Anla kimin neye nesini, anlarsın.
Bunlar görmek kadar zordur,
Bilip durmak, olup varmak.

Senin işin dura kadar, durdan sonra.
Sana kadar senden, senin yerinden sonra.
Yerine kişilikle basmak isteyor musun.
Arantı yere kadar, olmalar yerden sonra.
İlkin durup biliyor, sonra bilip duruyor musun.

BİZİM ŞARKILAR

Çamlıca bahçelerinde eski günler hatırlanıyor
"Biz Heybelide her gece mehtaba çıkardık"
Hüsnüne güvenen sevgilim benden kaçıyor.
Halbuki "Niceler bu tarz-ı revişten geçti".

"Ömrüm seni sevmekle nihayet bulacaktır"
O kadar gülüp eğleniyorlar ki!
"Yalnız seni sevdim, seni yaşadım"
Nasıl bir sevgidir bu, bilmiyorlar ki!

Şarkılarla çoğalıyor keder:
"Ölürsem yazıktır sana kanmadan"
"Dün yine günümüz geçti beraber"
Fakat bu yalnız gece yalan.

Her yerdeyim şimdi ben
Zamanın dört sene evvelinde:
Eylül mehtabı Bostancı iskelesinde
Zamanın üç sene evvelinde:
Yaz günleri. Çifte Havuz bahçelerinde
Zamanın iki sene evvelinde:
"Bir ihtimal daha var,
O da ölmek mi dersin" şarkısı dilimde.

Besteler dönüyor korkularımın içinde:
"Sevecekler diye gönlüm" onu "pek kıskanıyor".
"Bugün de akşam oldu" Çamlıca bahçelerinde
Bizim şarkılar geceye uzanıyor.

ORTA MESELESİ

Ecoute, Malrouth,
Nous sommes au milieu de la route

Antonin Artaud

Dinle barbut
Yarısındayız yolun
Sen bunu unut
Bilinmesin sağın solun

Ortada kalanlar
Ortada bıraktıklarından kaçanlar

Ortada bırakılanlar
Ortada kaldıranları suçlarlar

Ortanın da dereceleri (!) var
Başında ortasında sonundalar

Belirsiz bir yer yoktur var
Ortanın ortası kadar

Ortanın başında duranlar
Ortanın sonundakilere uzanırlar

Sonra sıralar sıralar sıralar
Ortanın sağındakiler, solundakiler

Ortadan kaçma akışında sular
Ortadan akma kaçışında sular

Bakılınca tepelerden ovalara kadar
Kalır karalarla göklerin ortasında havalar

Bir birikme düzlüğüne kadar
Doğanın ortasında süzülür yataklar

Yaya kaldırımlarından yürüyen vatandaşlar
Ortada Tanrı belası trafik var

Bir roman ortasında cıvıklar
Bir oyun ortasında alkışlar, kahkahalar

Genç kız odasına çekilir ağlar
Palyaço ortada halkın önünde ağlar

Pazarlık üç aşağı beş yukarı uzar
Ortasını bulurlarsa alır satarlar

Cehennemi cenneti bir güzel uydurmuşlar
Ortasına da bir durak kondurmuşlar

Kadını ya göklere çıkarmış ya yerlere atmışlar
Sonra cayıp ortasında bulmuşlar

Ne içli fotoğraflar var
Gelinle damadı ortalarına almışlar

Ne zaman kar yağsa fırtınalar
Tuzu kurular ortada Tanrı'yı arar

Solun sağında, sağın solunda beyler paşalar
Ortanın solu alındı, sağını bakalım kim kapar

Şimdilik ortayı boşalttılar
Sağın da solun da ortası var

Anneannem derdi bir zamanlar
Tanrılar ortada kalanları korusunlar

Bir başla bir son A-B noktası var
Aradığını ikiye böl ortası çıkar

Bunları bana yazdıranlar
Yazdıklarımın ortasına baksınlar

SHAKESPEARE'DEN SHAKESPEARE'E

Çok şey var
Olmakla olmamak arasında

Bence bütün ve her şey
Bölmekle çıkarmak arasında

Çokluk ikiye bölerler her şeyi
Toplamakla çarpmak arasında

Ben dörde bölerim her şeyi
Gitmekle kalmak arasında

Bir yokluk, yok olmak
Aldanmakla inanmak arasında

Bir varlık, var olmak
Unutulmakla unutmak arasında.

Ben yok oldum kimi zaman
Yok olmamak içindim kimi zaman

Var oldum öyle anlar oldu ki
Var olmamak içindim kimi zaman

Her şey senin yüzünden
Deyip çıkmak vardı aradan

Ama ben bilirdim ki
Benim yüzümdendi de çoğu zaman

YAŞAYAN ÖLÜM

Herkes için en kesin çıkarma'sısın sen uykular fazlasında
Bütün şeylerde, bir aralıksın kendine, önün ardın uçsuz
Sonuçsuz bir başlangıç, bitiminle yankılanan bir soruymuş
Yürümediğince giden taşlaşmış bir anı aynasında
Neyi değiştirir giyinmiş ya da soyunmuş

Başında sonunda kim bilir ki nasıl ne'yin ortasında
Hiç kimsenin kalkmayacak olduğu sofrasında
Artık hep acıktığı kadar doymuş
Oralarla buraları birbiriyle tutuşturan sobasında
O'ymuş ya da Bu'ymuş

durmuş
Bağırmalarının en yoğun tek noktasında
susmuş

YAŞAYAN ÖLÜM

Gözlerini kaçıramazsın, geçmiş ola
Artık derebeyindir senin o görmüşlüğün
Köleliğini sana ısıtır yaşlandıkça o ve sen
Onun yaşamışlığındadır senin ölmüşlüğün
Artık o sende hep yaşayan bir ölüm

Başka görüntülerle gelir, öbür açılarıyla
Seni yerinden eder, gider,
Gelir yerinden eder..
Pasını siler, kimse anlamaz sen anlarsın
Sen anladıkça o sende hep yaşayan bir ölüm.

1.9.1980, Pazar

SONUÇ

Bütün sonuçlar hüzündür:
Bir son, görülmüştür..
Yer, yarılmış,
Bir dağ, aşılmıştır..
Biri gelmiş, kalmış,
Ve gitmiştir

Sevmeyorum sonuçları:
Bir problem çözülmüştür..
Bir yere varılmış,
Orada kalınmıştır..
Bir gülücük darılmış,
Bir defter dürülmüştür.

BİR MONOLOG

Çağırırım,
Gelir.
Oturun derim,
Oturur.
Konuşun derim
Ne konuşayım der.
Kaldığınız yerden devam edin derim.
Nerde kalmıştım der.
Orada derim.
Orası neresiydi der, durur.
Örneğin Allende konusunda derim.
(Ayyende okunur)

Bilirim, susması gerekirken susmaz,
Dinlemesi gerekirken dinlemez.
Eline bir kalem-kâğıt veririm,
Yazın derim:
"Zırva tevil götürmez"
Yazar, ister-istemez.

Kapıyı açarım:
Şimdi gidin derim,
Giderken uğurlarım..
Okuyun, derim
Bilirim, okumaz.

Okuyup anlasaydı,
Öyle konuşulmazdı,
Bu da yazılmaz.

OZANCA

“Bütün ömrünü doğduğu yer olan...
Yerde geçirdi...”
Bütün ömrünü bir yerde geçirmek,
Bütün ömrünce bir şiir düşünmek,
Bütün ömrünce ölmek.

Bütün ömrünü or’da geçirmek,
Bütün ömrünü bur’da geçirmek,
Bütün ömrünce bir çekirdek,
Bütün ömrünce kalmaya gitmek.

Bir sevi’ye bir büyük harf düşürmek,
Bir aşk’a bir büyük sözcük pişirmek,
Bir mermeri, vurmadan,
Bir yüzü, durmadan,
Ama bıkmadan, usanmadan
Kendi yüzünde hüzün-hüzün, çizgi-çizgi oymak.

Sonra bütün ömrünce sürecek
Bir noktayı aramak,
Ve bulmak..
Bir şiir’in tam ortasına o noktayı koymak..
Adı yaşamak.

Bütün ömrünce kalmaya gitmek

Bütün ömrünce gitmeye kalmak

ÖYLESİNE BİR MASAL Kİ

Benim bahçem yoksuldu;
İki dala bir yaprak düşerdi ağaçlarımdan.
Kuşlarım ödünç alırdı kanatlarını
İşlerinden yorgun dönen arkadaşlarından.

Zeytin, peynir, reçel, bal
Konserleri verilirdi her gece
Sofralardaki yapayalnız ekmeklere
Ve yokluklar yarına bırakılırdı böylece.

Soğuk sular akardı çeşmelerden,
Doktorlar saklambaç oynardı hastalarla.
Her akşamki sazlı-sözlü eğlencelerden
Çocuklar hasta olurdu pastalarla.

Aylı-yıldızlı-mehtaplı gecelerdi tüm
Sokaklar, evler ışıl-ışıl parlardı.
Çözümlemesi zor bilmecelerdi, kördüğüm;
Ve bakar bakmaz çözüm bulan adamlar vardı.

Öyle okullarımız vardı ki orada
Öğretmenler Hoca'larının öğrencisi değil,
Ner'deyse kulu-kölesiydi, kıran-kırana.
Derslere bile girilirdi arada.

Nasıl anlatsam, bizim ora'lar
Öyle sıradan bir semt, bakımsız bir mahalle değil,
Sanki Cennet'ten bir köşe,
Bağımsız bir masal ülkesiydi.

Ah! Sizler görmediniz çocuklar, çünkü
— Dilerim görmeyiniz — o günler geride kaldı.
Dinlemediniz böylesine bir öykü.
Şairine gülmeyiniz, bir masaldı.

BARAJ'IN ÖYKÜSÜ

Ben bir baraj'ım dostum.
Bir omuzum dayanmışsa bir dağa,
Başka bir yamaca yaslanmıştır
Öbür omuzum.

Ama benim işim dağlarla değil.

Sırtım sulara dayalı,
Işığa dönük duruyorsa göğsüm..
Bir bildiğim var,
İki gözüm.

Ama benim işim sularla değil.

Niçin çıktım karşısına suların?
Niçin durdum karşısında dağların?
Nereden geliyor, nereye gidecek?
Dayanacak mı gücüm?

Ama benim işim sorularla değil.

İncecik bir dereydik, geçip gidendik
Ya sen, ya ben.
Sonra bir göl oluverdik
Ya sen, ya ben.

Ama benim işim manzaralarla değil.

Taa ötelerde vardı ya,
Hani bir kaynak..
Şimdi gece-gündüz tam vardiya
Işık oldu, enerji oldu o kaynak.

Ama benim işim kaynaklarla değil.

İşte bizler, el-ele verdik,
Olduk bereket dolu'su.
Tümünü kendi adında yücelttik;
Dağ, taş, toprak, su.

Ama benim işim taşlar topraklarla değil.

Dedim ya! Sen-ben-o; yani biz
El-ele vermeliyiz, istersek yücelmek..
Yoksa, boşu-boşuna akıp-gideriz,
El-ele vermezsek.

Benim işim ayrılıklarla değil.

Ben bir suyum, sen bir dağsın, düşünüyor musun?
El-ele vermişiz; o da oluyor bir nur, bir ışık..
Ovalara kentlere bereket yağsın, düşünüyor musun?
Fabrikalar aydınlık, evler-insanlar aydınlık..

MAL ÜSTÜNE ÇEŞİTLEME

Al paranı sattığımı geri ver.
Ver paramı sattığını geri al.

*

Aldı öldü, sattı öldü..
Kalktı öldü, yattı öldü.

*

Kimi enini sevdi, kimi boyunu,
Kimi ölünceyedek sıktı suyunu.

*

Biri son sahibiydi, biri ilk..
Bu oyunu hep birlikte seyrettik.

*

Sizin için üçün beşin ne değeri var..
Aldatmada aldanmanın da yeri var.

*

Ömrümün nurusun, canımın yongası..
Şu gördüğümüz yatak-yorgan kavgası.

*

Kimi der, ayağını yorganına göre uzat,
Kimi de, yorganını ayağına göre uzat.

Dağdan dağa atlamakta bir keçi,
Çayırlarda otlamakta birkaçı.

*

Şunu şunu ayırdım, ne tuttu..
Alıcı satıcıyı, satıcı alıcıyı uyuttu.

*

Öbür çeşitlerimiz depomuzdadır,
Cafcafımız vitrindeki popomuzdadır.

*

Bugün peşin, yarın veresiye,
Bahalı sattık, ucuzluk diye diye.

*

Tasalanma paşam, bir kolayı var;
Size tavşan, bize aslan payı var.

*

Doymazları mallarıyla aşınırken gördüm,
Taşınmazmalları taşınırken gördüm.

*

Ver paramı sattığını geri al.
Al paranı sattığımı geri ver.

DİYEN DİYENE

Biri ben zenginim dedi
Biri ben mühendisim dedi

Biri ben gemiciyim dedi
Öbürü yanaş da bir görelim dedi

Biri züppeyim dedi
Şapkayı öne eğdi

Biri denizciyim dedi
Denize gitti

Biri havacıyım dedi
Havaya gitti

Biri karacıyım dedi
Karaya gitti

Biri güclüyüm dedi
Herkesin gücüne gitti

Biri ben hastayım dedi
Doktorun hoşuna gitti

Biri mal sahibiyim dedi
Mal silkindi, yemin et dedi

Biri gelirim var dedi
Öbürü gelir misin dedi

Biri ben barışıkım dedi
Biri ben karışıkım dedi

Biri ben yumuşakım dedi
Biri ondan ilâcını istedi

Biri ben işçiyim dedi
İçeri girdi

Biri ben de işçiyim dedi
Dışarı gitti

Biri ben güzelim dedi
Güme gitti

Biri canım sıkılıyor dedi
Biri hay senin canına dedi

Biri dedi ben pazarcıyım
Pazara gitti

Biri dedi ben mezarcıyım
Mezara gitti

Ben solcuyum dedi
Sağcının biri

Biri dedi ben dağcıyım
Ben de avcıyım dedi biri

Biri dedi ben yağcıyım
Yağcılık meslek mi dedi biri

Tüccarım ben dedi
Tüccarın biri

Şairim dedi yazarın biri
Ben de yazarım dedi şairin biri

Ben deliyim dedi
Akıllının biri

Biri ben çok akıllıyım dedi
Ve diye-diye delirdi

ONDANDIR

Seninle ben değil,
Seninle biz ikimiz
El-ele, göz-göze, baş-başa,
İyi şeyler düşündük..

Gündüz-gecelerimizdi gece-gündüzlerimiz,
Evler-odalar,
Pencereler, perdeler, saksılar, çiçekler,
Halılar, kediler düşündük.

Sofralar,
Misafirler düşündük;
Gelmediler..
Nerde'ler düşündük.

Türküler, şarkılar, şiirler
Kendince öyküler düşündük..

Sen unutmuşun,
Ben de yazamamışım..
Şimdi dalıp-dalıp gidiyor,
Orda'lar düşünüyorum.

Arada yalnızlığımı anlamamışım..
Üşüyorum.

O HEP YABANCI OLMAK

Hep kendini çizdi o
Yanlış yapacak kadar usta olmadı
Gölgesi kendisinindi abartmasız
Canı sıkılıyordu arayan yerinden
Kendine öz bir açı'nın derecesizliğinde
Aralıksız boşluğa daldı arada
O kalabalık gülümseyen boşluğa
Ve sustu boyuna içinden bağıra bağıra

Elinde bir tüfek vardı, paslanmış
Ve kalbinde hep kanayan bir gül
Çocuklara çocukluk oynadı, anladılar
Susmalarında yaşsız ölümler kovaladı

Çizgisini görmedi hiçbir dilde
Kitaplar taşınamaz kadar azaldığında
Kaçan uykularını sattı
Savaşım pazarlarında kalabalıklara

Çözülmüş problemleri yeniden düğümledi, uzasın
Sundu yorulmadan oyuncaklarcasına, büyüklere
Bütün aşkları kinleri anladı saçlarında
Kendininkileri bir türlü çözemedi, uzasın.

Sonra bir gün müzik dinlerken
İşin önemli olduğunu anlayıp
Kilitlerle menteşelerin yerlerini değiştirip
Pencereleri kapı yapıp kilitledi içine

Boşuna birikim düşleri zenginliğinde çoğalan acı'ydı
En çok kendine gülmek geliyordu içinden.
Unutulacak hüzünlerin tanıklığıydı
Gülünç çirkinliğinde daha da acı
Bankaların en büyük parkı olacaktı

Tüm bizleri sen, sizleri sen sandığından
Anımsamaları kentlere böldü, kumladı
Yorumlamadı gibi olup olayları
Tuttu bir gölgeye yorumladı

O zaman mı yabancıydı şimdi mi yabancı
O zamanlar kendine yabancıydı
Şimdi başkalarına yabancı

ISLIK

Kulağımda bir mutluluk türküsü
Bu sokakla ne var bunun ilgisi

Karanlığı aydınlatan bir ıslık,
Uykusundan uyandırır herkesi.

Bir şarkıdan yola çıkan bir ezgi,
Gelir konar saçlarına suskusu.

Gözlerini kaçırırsın kendinden.
Kulağında bir mutluluk türküsü.

Güneşinde, yağmurunda bir sokak
İki sokak olur, büyür gecesi.

Adımlarım gider-gelir sana. Sen
Gittiğince daha büyür kedisi.

Bir sokaktır pencerenden başlayan,
Pencerende kımıldayan gölgesi.

Karanlığı aydınlatan bir ıslık..
Bir uykunun uyunmamış öyküsü.

ÇOCUKLARA

Yalan bile söylerken
Prensibim doğruluk
İsterim ki ben
Sen de öyle ol, çocuk

Ama yalnız doğruyu der
Benim bildiğim çocuk
İsteseler ve de istemeseler
Sona erer çocukluk

Olur mu olur
Çocukluk kadar
Erişilmez yolculuktur
Çocukluk

Olur mu olur
Çocukluk kadar
Erişilmez yolculuk
Yoktur.

HAN

Hanlar vardı
Biri yutuyor yutuyor
Yuttukça gülüyordu
Sahibini

Öbürü yanıyordu sevinç ile
Bir başkası yıkılıyor
Yerine yenisi yapılıyordu
Oda oda daire daire
Fazla uzatmayalım
Eşek değiliz
Vesaire

DURUM

Ben sonsuzluğa oynamaktayım,
Burada da, orada da.
Onun için, gözlere
Ufacık bir noktayım..
Orada da, burada da.

Sana göre kalmaktayım,
Ona göre durmaktayım..
Burada da, orada da.
Bana göre olmaktayım..
Orada da, burada da.

MİTİK

Yanlış oldu.

OYUNLAR

Ne zaman
Bir kenara atılmış,
Patlamış bir top görsem,
Aklıma
Yarıda kalmış bir oyun gelir.

Çocukluğumu düşünürüm,
Büyüdüğümü düşünürüm.
Aklıma
Oyunun topsuz yanı;
Başka bir oyun gelir.

ÇAN

Çocukların her gün yaşam günüdür;
Doğum günü yaşlıların hüznüdür.

DÜZ-YAZI GİBİ

Unutamadığım bazı konular var
Onları unutuyorum
Unutmayacağım konular yok mu
Onları unuttuklarımın yanına alıyorum
Yani aklıma saklıyorum
Ben unutmamaya
Unutmak kadar inanıyorum

Siz buna inanıyor musunuz
Ben inanmıyorum

Şimdi soruyorum:
Ben unutuyor muyum,
Unutmuyor muyum?

DO

Dün sabaha karşı kendimle konuştum.
Ben hep kendime çıkan bir yokuştum.
Yokuşun başında bir düşman vardı;
Onu vurmaya gittim kendimle vuruştum.

SANATIN ADI

Soyundukça
Birinin düşün'lerinde biçim,
Sana..

Ve
Öbürü'nün biçimlerinde düşün,
Bana..

İkisi de diyorlar ki insana:
Örtün, örtün..
Üşümüşün.

NOKTALAR

Kimi zaman
Söylemek zor,
Çoğu zaman
Dinlemek..

Diyor bir nokta
Bir başka noktaya.
Bilmek:
Noktadan noktaya.

BİR BİLDİĞİ VAR

Kürsüde şimdi konuşan saygın kişi
Çok şeyler biliyor besbelli.
Tarihsel konusunu adım-adım sürdürüyor,
Getirip bırakıyor aşk'ın kapılarında.
Gidip-geliyor yaşamlarla düşünler arasında:
Günümüzedek olanlar olmayanlar.
Arada bir güldürüyor, dokunaklı, acı..
Bir bildiği var.

Sunuyor geçmişin ürkütücü, övgünç özetini,
Doğrusuna doğru.
Neler neler olmuş, kimler kimler yaşamış,
Kimse ölmeden önce bilmemiş yerini.
Adlar sıralanıyor olaylarla kaynaşmış.
İnsanlığın serüveni tarih sürecinde.
Anıyor bir şairin dizelerini.

Sonra bir başka olay, bir başka adam.
O zaman her şey daha geniş, daha büyük, daha çokmuş.
Parçalar çıkarıyor kocaman romanlardan,
Deyimler, bulgular, şiirlerden dizeler..
Geçmiş zamanların bilincinde
Düşünceler ve davranışlar.
Sonra gerçek bir sonuç:
Her adamın bir olayı yokmuş,
Her olayın bir adamı varmış..
Son anlaşılan, eksik ama korkunç.

Desdemona:
"Ölüyor ağlayınız, ölüyor Desdemona."
Ardından Helena..

“Sen bu içkiyle her kadında Helena’yı bulursun.”
Kendinden bir şeyler anlat bana
Belki kendinden kurtulursun.
Ama kaçmak ya da kaçmamak için,
Aşka yanaşmamak için..
Ne kadar anımsasan o kadar da unutursun.

Ama,
“Bellek, dökülmekte olan bir duvar resmine benzer...”
Demiş Stendhal..
Bilim’den, kurgu’dan, savaş’dan aşka yer açmak için,
Aşk’dan kaçmamak için,
Stendhal’in de bir bildiği var.

Aşk’a yer açmak.. Tarih’de, insan’da, beyin’de
Kolay bir çaba olmasa gerek.
Aşk’ı bekletiyor olmalı
Hiç yaşlanmayacak gibi öğrenmek.
Ve nelerden sonra,
Bilerek bilmeyerek,
Gerçek bir bilgincesine
Aşkın kapıları önünde ölmek.

Bilerek ya da bilmeyerek
Savaşların, yengilerin, yenilgilerin içinde
Bilimlerin içinde ve dışında beklemek
Onca beklemektedir..
Aşk’a bir yer açmak..
Belki onun da sırası gelir..
Ya da:
Gelmezse ben gider alırım, hah-hah-hah!

Öğrenmek, bilmek, unutmamak ve beklemek..
Ve bekleye-bekleye başarılar üretmek..
Sonra dökülür sıvaları, boyaları,
Tarihleri ve adları öğrenilenlerin;
Sanki kucağını açar, gel diye aşk'a bellek..

Ama o gitti-gider, şairlerin dizelerinde
Hiç ölmeyecekmiş gibi,
Ki ölmeyecek..
Yorgun, bitkin, onlara uzaklardan gülerek..
Bir de bakarlar hiç eskimemiş gibi,
Dizeler başkalarının dillerinde..
Bilerek, bilmeyerek.

HEP

Seni ben
Uyuyamayorum;
Eksi ben.

Seni ben
Unutamayorum;
Eksi ben.

Seni ben
Saklayamayorum;
Eksi ben.

Seni ben
Yok'layamayorum;
Eksi ben.

Seni ben
Düşünüyorum;
Hepsi ben.

BU KİMDİR 1

Seni zehirleyen "intellekt"
Beni çağıran dişi
Kayan yıldızlar "direkt"
Noktalıyor gidişi

BU KİMDİR 2

Erenköyünde bir köşk
Or'daki verem kız iyileşecek
Ama okuyucularını hasta ettin yatak-döşek
Lan eşşoğleşşek

BU KİMDİR 3

Boğaz'da bir yalı, nah var
Yalının pancurları, nah var
Ulan Boğaz'da Lodos eser mi
Marmara'da eyvah, var

BU KİMDİR 4

Hotel Splendit
Büyükada tıpkı lüfer
Latince itoglit
Rumcada ne gezer

BU KİMDİR 5

Vay vay vay
Bu ne biçim poliklinik
Sanki körüklü tro-tramvay
Doktorların tümü var da asabiyeci eksik

BU KİMDİR 6

Bekçi, bekçi
Kadına bakma öyle kinli-kinli
Bugün sevgilisi nöbetçi
Kocası izinli

HIÇKIRIK

Eskiden bir deyim vardı
Mutluluklar için söylenen..
Gül bahçesi, kuş kafesi
Gibilerden.

Demek onun için
Gül uçtu kafesinden,
Kuş da bahçesinden..
Kafesle bahçenin yersizliği yüzünden

ADALET

İnsansız adalet olmaz.
Adaletsiz insan olur mu?
Olur, olmaz olur mu!
Ama, olmaz olsun.

O

Hiç tutulmayan bir balık, emekli
Memurlar gibi
Ama daha var sanıyor, var mı

Ben hiçbir yerde eskimedim
Boyuna tutulan bir balık taze
Aynı adla ama hep başkaları için

İki yolu var (konu bir) kolay, zor
Görüntülerinin karşıtında
Biri aşındırıyor, güven içinde kemiriyor
Öbürü bileyor hep aday bir bıçak

23.8.1980, Pazar

AD

Okudum
Başkaları olmuş

Bana sorma
Başkaları olmuş

SANDALYE SOKAĞI

Sonra ayıptır söylemesi;
Sizin anlayacağınız,
Biz Vefa'dan taşındık.

Koskoca İstanbul'da
Oturacak yer mi kalmadı!

BAĞLAÇ

Dünyanın en büyük ordusu iki kişidir,
En kalabalık kenti de bir-kişi..
Başladığından beri onların bitmez savaşı
Evden-eve taşınır-durur bir kişi.

KİŞİYE ÖZEL

Yedi yaşımda Ankara'dan geldim
Babasızlığımı getirdim
İstanbul'da deniz vardı
Denize ilk girişim düşmek yoluyla oldu

Akşam üzerlerini sevmezdim
Annem ud çalardı güneşi batırırken
Amcamın ölüm haberi daha gelmedi
1922'de Murat Dağlarında yüzbaşı Ali Saip

Üç anneannemden ikisini gördüm
On iki teyzemden altısını
Altı dayımdan ikisini
Öbürlerinin hep resimlerini gördüm

En büyük anneannem yüz on yaşında öldü
En büyük dayım doksan dokuz yaşında
Dedem altmış beş yaşında ölmüş
Kadınlar soyadlarını aldılar kocalarından
Bizler de ayrı ayrı adlar aldık otuz beş'de

SÜRÜSÜNE BEREKET

Yalancılar, sevimsizler söz dolusu.
Boş kafalar, ceketler, paltolar, şapkalar..
Sıfırlar, bönler, ahmaklar, oburlar..
Baksan, bakmasan göz dolusu.

DENKLEM

Dinleyorum ruz yorlar
Bir türkünün türküsünü
Yazıyorum ruz yorlar

Görüyorum ruz yorlar
Bir gölgenin görüntüsünü
Biliyorum ruz yorlar

Biliyoruz biliyorlar

BIKMAK

Önceleri küçüktüm
İçinde ben kayboluyordum

Şimdi büyüdüm
Dışında sen kayboluyorsun

ALTERNATİF

Biri bir yerde eğer, bir anda
İkiye bölünse neşeden
Seviniyorum içimden

Bazen o sevinen ben
Neden bin parça, kırık
Darmadağın oluyorum, neden

ÇİÇEK

Biri biraz geciktiğini söyleyecek
Bir çiçek bir yalandan geçecek

ÇİÇEK KULLANMAK

Bir çiçek Kurtuluş'da otobüs bekleyor
Bir kadına
Ya bir ölüye
Ya bir yalana gidecek
Çiçekler yalana bile boyun eğerler
Ama en çok gecikmedir
Bir çiçeği üzecek

SÖZ

Bir gün siz de zengin olursunuz
da karşılıklı çay içer
konuşuruz
Diyen adam seni unutmayorum
Bir gün elbet konuşuruz.

ONU

Gidenler oraya kadar
Gider
ler

Kalanlar buraya kadar
Kalırlar

Arada bir an var olur
Sanırlar

Bir an vardır arada
Onu bile alırlar

NON ETİK

Karanlık çöktü, bahçemize evlere
Karanlıkta görmeye yöneldim
Alıştırdım sonunda kendimi
Karanlıkta görmelere

Baktım kimileri de çevremde
Karanlık kalkmaya kalmadan
Karanlığa alıştılar

ÇİÇEKLER NEDEN SOLAR

Bir çiçek büyüyecek
Bir satıcı onu kesecek
Sana verecek
Sen onu alıp gidecek
Ya bir kadına
Ya bir yalana
Ya bir ölüye verecek
Çiçek buna gülecek

Bir çiçek bir ölüye gidecek
De
Ölü sevinecek, ya da gülecek

Biri birine kendini gösterecek
Ve
Gecikince, elinde bir çiçek
Özür dileyecek

Gül, sen gül buna gül, gül
Bu gelenek, bu kural,
Bu kadın, bu ölü, bu gecikmeler
Toplumsal

DAĞLAR ÜSTÜNE ÇEŞİTLEME

Aşk o kadar ne ise
Uzaklığın yanında
Uzaklar o kadar aşk oluyor
Adamın canında

Ne demeli, ateş, alev, can
Sormalı önce uzaklardan
Kimi kül olur söner gider
Kimi yanar rüzgârlardan

Uzaklar denince dağlar aklıma gelir
Dağlar olsa da olmasa da
Dağsız uzak yoktur bana sorarsan
Dağlar arada olmasa da

BİR RÜZGÂR

Bir rüzgâr, işi esmektir
Kimi şeyi söndürür yanarken

O götürür, getirir
Bunu bilmez, eserken

Bakarsın bir şey alevlenir
Bir başkası sönerken

ŞUNSUZ

O söylemeseydi karşı çıkmayacaktın
Belirsiz duruyordun onsuz
Kitaplar da az değil
Ama konuşmak öte bir şeydir
Söyleyen söyler, durur, konuşur gider
Ve söylenenler
Sende uyanır olgunlaşırsın, söylenenler
Göz demiştir o, ya da göz demiştir
Ki artık elindedir bir göz düşüncesi, bir göz
Bakarsın, kim bilir
Göz demiştir, elinde bir göz fikri
Sende seni sen eden bir bakış
İyi kötü bir düşünce

O olmasa, o gelmese demese
Masanı kim masa eder
Yatağını kim yatak
Sen olmasan, o güzellemese,
Onsuzluğunu bağırmayı vermiştir
Sana o
Bağır.

KÜRSÜDEN

İskender için

Tarihin kucağına sen küçük
Çabucak düştün çocuk

Çocuk bahçesi değil
Okul sırası değil

Fırınların değil
Uzun zamanların yolların vardı

Bir can sıkıntısı erken
Geldi seni aldı

Oğlum, kim dedi sana
O kadar mutlu ol deye

Ne kaldı?

İKİLEM

Bir laf, bir söz, bir deyim
Bir eyleme yem oldu.
Bir eylemde bir deyim
Yeni bir eylem oldu.

ESKİ

İşleri varmış
Okudum

İşlerimiz varmış
Duydum

İşleri olacakmış
Umdum

SUSMAK

Bir insan olsun
Olsun da burada
Bir insan olsun
Orada

Nerede olursa olsun
Bir insan
Gitse olsun, kalsa olsun
Giderse olan, gitmezse duran

Aranır bir insan bir insanı
Arar bir insanı bir insan

Söylenemeyor çok şey
Susmadan

ANA

Önce anne dedim
Sonra anne dedim
Anne anne anne
Çağırır sesi olmayan
Demelerim
Anne

Duy derim
Duyma
Anne

Bağırır bunca ses
Duyana, duymayan ne

Sen duyma anne

KAMP

Ben ölmeye gidiyorum,
Ne kadar yoksalar,
O kadar.

Kaldım;
Ne kadar varsalar,
O kadar.

İNSAN

İçini yazdım, dışını yazdım, bakınız
İkisini bir gözle görseydim olmazdı
Biriniz gibi, hepiniz gibi, ayrıyız
İki gözle bir şeyi görseydim olmazdı

Doğayı paylaşan bitkiler gibi olsaydık
Kimse kimseden bir şey öğrenmez yazmazdı

İDİ

İlkin herkes var idi
Sonra herkes var idi

Önce söyleyecektim
Ardında unutma olmasa idi

Sonra unutacaktım ben de
Önünde anmak, bir yolsa, idi

Yol, götüren ya da getiren
Bir yol olsa idi

Kızın, bana kızın
Çünkü soğumak var idi

SUÇLU KİM

Cıvıl cıvıl
Ötüyordu deyecektim

Küfür küfür
Esiyordu deyecektim

Işıl ışıl
Yanıyordu deyecektim

Püfür püfür
İçiyordu deyecektim

Şıkır şıkır
Oynuyordu deyecektim

Kütür kütür
Oluyordu deyecektim

Hışır hışır
Soluyordu deyecektim

Patır patır
Düşüyordu deyecektim

Baktım anlamayacak
Hışır hışır durma dedim

EVELEME DEVELEME

İşe
Şişe
Şişeye işe

Gelmişe sor gör
Sövme
Söyle geçmişe

İşine
Şişine
Şişine şişine
Gidiyor işine

Çok işi varmış
İşine

Ağrıyormuş
Dişine

Gelmiş gelmişine gelmişini
Geçmiş geçmişine geçmişini
Gelmişine geçmişini gelmişini
Geçmişine gelmişine geçmişini

Gelmişini geçmişini gelmişine
Geçmişini gelmişini geçmişine
Git işine

AĞANIN MEZARLARI

Ağa altınlarını saklamak için gömdü
Ağa saklayordu kendini altınlarına
Ağa öldü

Ağa gömmek için saklayordu kendini altınlarına
Gömülmede buluştu saklananla saklayan

Ağlandı ağanın ardından
Bulunmayan altınlarına

Ağa paracıklarını sakladı, kaçırdı hep
Vermedi oğullarına, kızlarına, damatlarına

Sabah erkenden çıkardı, atına binip
"Ben şöyle bir bakayım hele"...
Ambarlarına, tarlalarına, ağıllarına.

"Yarın erkenden kente ineceğim,
Yok yok sen gelme, sen de, ben
Erken döneceğim..." oğullarına.

Ağa bir şey çeviriyordu, belli, hep erken
"Ben şöyle bir bakayım"lardan dönerken
Çeviriyordu paralarını gömdüğü altınlarına

Ağa saklıyordu paralarını gömerken
Saklıyordu kendini
Altınlarına

Bir gün ağa öldü, gömüldü, ikindi erken
Buluştu toprakta saklayanla saklanan
Ağa kavuştu altınlarına
Ağlandı, hallaç pamuğu gibi kazılan çiftlikte
Ağanın ardından
Bulunmayan altınlarına.

Mezarın yerinde anlaşmazlık çıktı
Birbirine girdi oğullarla damatlar
Hepsi birer mezar kazdı ağalarına

Altüst edildi topraklar
O yüzden bugün de ağlarlar
Ağalarına.

SICAĞI SICAĞINA

Ben rüya görmem nedense
Ama seni gördüm düşümde,
Uyanıverdim birden
Karanlığın kucağına..
Olduğu gibi yazıyorum;
Sıcağı-sıcağına.

Uyandım,
Ki herşey, simsiyah ve sessiz.
Öylece kaldım,
Her şey simsiyah ve renksiz.
Kapkara kaldım.
Işığı yaktım, yazdım:
Tüm sen'li, tüm sensiz.

Birden sen..
Sarılar giyinmişsin,
İki parça (yani döpiyes).
Bir iskeledeyiz,
Vapur kalkmak üzere,
Telâş ardında herkes
Gazete alıyoruz.
İskele sergisinden.

Sarıları giyinmişsin, (tayyör),
Bir beyaz gömlek, düğmeleri sedef.
Önüne bakıyorsun
Yapmacık gülümseyerek.
(Beni görmüşsün belli)
Ama bakmıyorsun (gülerek).
Sağ elinde çanta, tütün rengi.
Sol elinde bir çiçek,
(Olduğu gibi).

Bir sürü insan, (birbirine benzemiyor).
Bir sürü gazete, (birbirine benzemiyor).
Bir sürü haber, (birbirine benziyor).

Bakıyorum, yüzün beyaz, bembeyaz,
Nedense.
(Ama güzelsin).
Bir yerde bir şey unutmuşum
Bense.
Sen vapura binip gidiyorsun.
Ben (binmiyor değil), kalıyorum..
Gidiyorsun, kalıyorum (nedense).
Görmemiş oluyoruz birbirimizi.

Uyanıyorum
Karanlığın kucağına..
(Hepsi olduğu gibi),
Bunları yazıyorum;
Sıcağı-sıcağına.

KALIN İSTASYONU

Kızılırmak aktı.
Kalın istasyonu yeni memuru
Hasan Kalabalık
Günlerce baktı.

Kızılırmak aktı
Kalın istasyonu memuru
Hasan Kalabalık
Aylarca baktı.

Kızılırmak aktı
Kalın istasyonu eski memuru
Hasan Kalabalık
Yıllarca baktı.

İki dereceli meyilden
Geçen trenlere
Giden, gelen.
Trenlere

Kızılırmak'ı yanına alan trenleri
Bir gün Hasan iyice gördü (Hasan Kalabalık)
Trenler değildi alan
Kızılırmak yanına alıyordu trenleri

Kızılırmak'ı anladığı gün Hasan Kalabalık
Şöyle bir yazı aldı Ankaradan
Kalın istasyonu müdürü, Hasan.

BİR BAŞ
BİR BERBER

Öyle başa bu traş
Çok bile hem çok bile
Ben görmedim böyle baş
Şapka var, o yok bile

Baş yıkama bir lira
Saç sakal da bir lira
Bu baş etmez bir lira
Bulup sürsen bok bile

SEVMEM-SEVERİM

Ben uzun sözleri sevmem
Bir de uzun yaşamlı bunakları
Onlar da beni sevmez
Olmamıştır olacakları

Ben uzun anlamları severim
Bir de uzun yaşamlı yaşayanları
Onlar da beni sever
Olacaklıdır olacakları

HEP

Ben size hep bu şarkıları
Yalnız ben mi söyleyeceğim
Unuturum yeryüzünün yazdığını
Kalanları sana ona buna (bana)
Hep ben mi göstereceğim.

BİR GÜN

Bir gün gelir
Ben sizlere benzemeyi bırakırım
Bir gün gelir
Ben sizlere
Gitmeyi-gelmeyi bırakırım
Bir gün gelir
Ben sizlere
Duymayı-düşünmeyi bırakırım

DEĞİL

Ölçü benim anlattığım değil benim dediğim
Benim anlattığım senin dediğin değil,
Bundan çıkan inan ki sevdiğim
Bütün ona gösterdiklerin, bana verdiğin değil.

BİR

Çalınıyor mu? Bal gibi çalınıyor
Kaymak bitti artık dibi çalınıyor
Pek kalmadı görünürlerde mal
Mallar tükendi sahibi çalınıyor

İKİ

Çalınmasına-anladık-çalınıyor
Çoğunluk alıştık buna artık, kanıksadık çalınıyor
Çalmayın ayıptır, bırakın yahu yeter diyoruz
Şaşılacak şey, buna ilkin çalanlar alınıyor

ÜÇ

İncirlikler, bağlıklar, ovalıklar, dağlıklar
Altını üstünü birlik çalıyorlar
Üstünüze başınıza iyilikler sağlıklar
Gözden sürme, kemikten ilik çalıyorlar.

O GÜN

O güne dek o bir kördü
Yer mi gördü, gök mü gördü
Alanların aldığını
Çalanların çaldığını
Az mı gördü, çok mu gördü

Bir mi gördü, tek mi gördü
Var mı gördü, yok mu gördü
Satılanlar satılırken
Alınanlar alınırken
Gördüğünü kime sordu

Kimden kime bunu sordu
Bulup bulup duranlarca
Durup durup bakanlarca
Gördüğünü kime sordu

Altınların parıltısın
Nasıl nasıl bilir gördü

BİRDENBİRE

Ben birdenbire uyurum
Sen gibi
Birdenbire uyanırım ben
Evren gibi

ŞENLİK

Paraları onlar çalar
Bu sazları ben çalarım
Oyunları onlar oynar
Türküleri ben yakarım

Onlar biri biri üste
Koyar para para üste
Geriyedek üste üste
Giderlerken ben yazarım.

Her ne kadar sağırsalar
Aracılar çağırsalar
Ne kadar da bağırsalar
Davul zurna ben çalarım.

BELGE

Soru bir:

Senin yüz fotoğrafın çekilecek
Yüzünde yüz var mı?

Soru iki:

Senin yüz fotoğrafın çekilecek
Sende çekilecek yüz var mı?

GEL DE GEL

Sular kaynadıkça su vay bitiyor
Anlayan alacak, içince çay bitiyor

Yoklara karşı yönelmiş oklar çok
Gerildikçe gerildikçe yay bitiyor

Bu yarış dönecek başlangıcına
Benden sorulmamış ay bitiyor

Saldır daha ne kadar saldıracaksan
Bir Osmanlı olamazsın, kay bitiyor

Aklına gelecek bundan sonra bir şey
Yeryüzüne sal onları, olanca yay bitiyor

Biliyorum ben bilirim, sor bana sen
Yatay nerde başlayor, nerde uzay bitiyor

Saldıramazsın benlerinki gibi sen
Saldıray bitiyor, Atılay battı, ray bitiyor

Arap mı, evet Arap, evet evet
Yıllarla asırlar olmuş da ay bitiyor

Bakıyorum sana durduğum yerden
Yerinde bana kadar beni say bitiyor

Roma'da olan sonra neden olmadı
Senden bu kayay son bende yapay bitiyor

Unutmadım, sana bıraktım yutayları
Benim sana ayırdığım pay bitiyor

YANGI

Biriktir biriktir, sakla yanmasın
Üstüne üstüne yokla yanmasın

Boyayla yaldızla süsle ov onu
Ölümü egon'da bekle yanmasın

İyilik güzellik aman kov onu
Gideni kalana ekle yanmasın

Sevgiden umudlar doğar sav onu
Kendini toplumda tekle yanmasın

ŞİMŞİR

Yitecek diye ödü kopuyor
Gidecek diye ödü kopuyor
Bir baş örtüyor kıçını açıp
Bilecek diye ödü kopuyor

DUYGUSAL

Sen ona bir gemisin yönü senin yönündür
Bir sancısın geçerken denizlerini özgür
O da bir ada olsun, sana çevrili dursun
Dağının dalgalarla, yüzünün rüzgârlarla
Bağlandığı kendini sende çözülmüş görür

Gemiler göründükçe adalar da düş görür
İnsanlar nerede olsa bir orayı düşünür
Derler adadakiler, şu gemi bir gün gelse
Gitsek buradan öte, nereye gideceksek
Bilseler gemiler de bir adayı düşünür.

Nisan 1971

BİR NEDENLE

Düşünmüş olduğunu
Bir insan değiştirebilir başka
Bir nedenle
Yaşamış olduğunu değiştiremez başka
Bir nedenle.

HIZ KONUSU

Hız
Gökçekimli
Ölüme en yakın
Tutkusudur
İnsanın.

Ölümse
Onun
Hep unuttuğu
Yaşam korkusunun
Son uykusudur.

AMMA

Ama vurdular
Vurdular ama
Amma vurdular
Vurdular amma

Durdum dinledim
Bakıp bekledim
Dönüp bekledim
Bana baktılar
Durdular ama

KASA MASA

Ben çok parayım
Dedi
Kasanın biri
Kasanın birine.

Bir masa, aradan
Ben yasayım dedi
Masanın birine
Öbür bir masadan.

Bir iskemle
Çok yaşayın dedi,
Kapının birine,
Kapı aralığından.

Gerçek bir pencere
İçin için güldü,
Önce dışına, sonra içine,
Umursamadan.

KORUR

Bir defter düşünüyor,
Bir kitap uyuyordu,
Kitabı uyandırmadım
Uykusundan.

Defter bana bakıyordu
Ben ona bakıyordum
Bakışlarımız
Birbirini çağırıyordu

Onun dediklerini anlıyordum,
O beni anlıyordu.
O beni uyandırıyordu boyuna,
Ben onu uyandırıyordum
Uykusundan.
Bu kadar yetmez mi?

Ben onu sevdim;
O beni dinledi hep
Birbirimizi aldatmadık hiç.
Söyledim, söyledim, söyledim,
Anlattım ona, korudu beni,
Unuturum korkusundan.

TÜRKÇE

Bütün çizgileri yüzümün
Hüzün
Şayet yoksa, acaba yoksa
Benim yüzümün
Güldüğümün
Benim yüzümün
Görüntüsünün
Bu çağda, bu çevrede
İyilik dikenleriyle açmış
İnsan çiçeklerinin
Ortamında
Benim yüzümün
Savunan çizgileriyle
Kırışmış gürültüsünün
Ne kadar acı
Durun ve vurun
Ama düşünün

İZİN

Bir konu her zaman tam düşmez
Kelimelerini düzelt kendine bak
Doluyla boş isteklerce yer değiştirmez
Ya çekil konuşmalardan yük olma
Konuyu bırak
Ya konuyu ya kendini bırak

NEREDEN NEREYE

Evlerin
İçini dışına çeviren bir güneş
İnsanlar
Çok daha yakın görünüyor eskisinden
Ama gittikçe daha az kardeş

Geçip gitmiş bir baca
O bacanın ardından
Havada, tam havada
Boylu boyunca
Takılıp kalmış bir duman

İnsanlar
Çok daha yakın eskisinden birbirlerine
Ormanlarda, nehirlerde, siperlerde
Ama daha az kardeş
Bataklıklarda

Vietnam'da, Nijerya'da, Biafra'da

AÇI

Vuran der ki:
Ben vururum;
Ya bilerek, ya da bilmeyerek.

Vurulan da der ki:
Vuruldum; ya bilerek
Ya da bilmeyerek.

YÜZDE YÜZ

Işık değişecek,
Işık değişince gölgeler değişecek
Gölgeler değişince
Karanlıkların yeri değişecek

Gölgelerin boyu değişecek
Işık değişince
Karanlıkların yönü değişecek
Aydınlıklar değişecek

Karanlık düşen yerlere
Aydınlıklar gelecek
Bu yarımadanın bozkırları
Yeşerecek

Eskiden böyle değildi
Böyle de gitmeyecek
Küflüyüm, yarınlarım
Küflerimden bitecek

Biz o günü görür müyüz
Siz o günü görürsünüz
Göreceğiz, görürüz
Bu bilim yüzde yüz.

DIR

Doğa yenilenirken yinelenir;
Gene papatya, gene gül, gene kayısı..
Toplum yinelenirken yenilenir;
Yarısı dündedir, yarındadır öbür yarısı.

Doğanın kendine alışkanlığıdır,
Sanatın yeniden, yeniden ürpermesi.
İnsanın kendine alışkanlığıdır,
Ölümü önceden beklemesi.

SEVDA

Ben alev-alev yanıyordum sevdadan
Yüzüm-gözüm-kulaklarım sımsıcak
Sen üşürdün yumul-yumul, bir kucak
Isındıkça ürperik, ısındıkça sevdadan

Bir soba söndü birden mangal küllendi
Sevdanın kuşları uçuştu dallarından
Gözlerdeki ışık gölgelendi
Susmalar esiyor karanlıklarından.

DARI

Sevmek
Nokta almaz
Çocuklar.

Sevmeye nokta koyan
Sınıfta kalır.

Onun,
Virgülleri vardır
Çocuklar.

Sevmek noktalanmaz;
O, noktadır.

ACI ŞARKI

Siz güzellikleri yitirmişsiniz
Sanki hiç bitmeyecek bilmişsiniz
Nasıl çıkıyordunuz, bir hatırlayın
Oysa ki bakın şimdi inmişsiniz

Bir sözü dinlemeden, anlamadan
Bir bakışı olsun tamamlamadan
Aşkın yollarında yalanlamadan
Sevdadan, vefadan silinmişsiniz.

İYİ MİSİN

Ne an yakınlaştımsa
İttiniz
Ve ne zaman
Geldimse
Gittiniz

Siz hep büyük
Ve önce
İdiniz
Gerçekten öyle oldu
Önce
Siz bittiniz.

GREV RUBAİSİ

Her grev bir başbakana şantaj gelir.
Nedense başkentlere dışardan bir şey gelmez
Yalnız işçilere hep dışarıdan mesaj gelir.
Her grev her uyuşuk iktidara masaj gelir.

AJAXİ

Bu güzel ayaklarınla
Bu çirkin acun'a basma

Bundan sonra
O çirkin ayaklarla
Bu güzelim acuna basılmasın
Basmayın
Basmasınlar

EN

Bu bir en öyküsü
En yoktur

En unuttuğum
En andığım

En sevdiğim
En gerçek
En Mustafa yoktur

Sevdiğim
Gerçek
Mustafa var

Unuttuğum
Andığım var.

“DİNLE BEYDEN”

Gürültü mü müzik mi
Biz müzik dinledik mi

Gürültü patırdı var
Bu yeni bir teknik mi

Ne istesek verdiler
Deyin, istemedik mi

Bugün’dek işlettiler
Biz kurup işlettik mi

Bize aldın dediler
Vereceğiz yedik mi

BİTER BİTMEZ

Dilin gücü senin gücünden yüce
Tutamazsın ister kırıl ister kız
Durdurulmaz ilki öbürü önce

Biter bitmez birisinin ardından
Açılmıştır bir başkasının yolu
Seni koyup içinden ve dışından

GÜN'DEN

Yaz yaz fazlasıyla yaz
Biraz fazlasıyla yaz

OLGUN'DAN

Önümü sağımı göremiyorum
Bahçemi bağımı göremiyorum
Aralarında bir dost var, bakıyor
Ölü mü, sağ mı göremiyorum

SORUMLU

İp der ki ipin ucuna:
İpin ucunu sakın kaçırma..
Uçurtma'dan sorumluyuz.

Uçurtma der ki kuyruğuna
Havaya kuyruk sallama
Çocuklardan sorumluyuz.

GÖNÜL

Bir bütün daha önce çalınır;
Daha önce kırılır,
Daha önce, yarımlardan.

Bir yarım vardı;
Bırakıp da bütünleri, onlardan
Daha çok bir başka yarımı kıskanırdı.

BİR BÜTÜN-BİR YARIM

Bir akıl işi mi bir gönül işi midir
Anılardan gelecek gidecekce duran
Birinin öbürüne vurduğu
Bir bütün bir yarım işi midir
Yarımdan anlaşılan
Bütünün işi midir
Yarımı yarım kılan
Bir başka yarım mıdır
Bütünü tamamlayan
Bir başka kişi midir
Umuttan suzluklar doğuran
Diş işi mi ya da dil işi midir

KUŞKONMAZ

Kuşlar kanatları gereği
Uçtuklarından,
Uçarken
Daldan-dala konduklarından,
Unuturlar kondukları dalları.

Unuturlar ama;
Ağaçlar, çiçekler,
Yaprakları gereği
Kuşları unutmazlar..
Uçamadıklarından.

Kuşkonmaz, Kuşkonmaz..
Seni seviyorum,
Sen de biliyorsun..
Kuşlar kondukları dalları unutmaz.
Sen kuşlara iyi bir ders veriyorsun.

Onlarla
Dallar kondukları kuşları unutmaz
Gibilerden
Alay ediyorsun.
Konamadıklarından.

TAMAM

Tamam, anladık,
Düğün mü, düğün sürsün..
Ama
Anlam başını
Güzellik sonunu düşünsün.

GÖZ-SES-SÖZ

Sesi kesin, görüntü sürsün
Gözlerde anlam biçimi yarım olsun
Sesi bağlayın görüntülere
Anlamlar kulaklarda düşünsün

Yankı çoğuldur öznesinde
Yankılar şarkılardan ötedir
Beyin der ki adama
Göz kulağa göredir

Benzetin der neye benzer
Ayrı-ayrı olduklarında.

Aydınlık esner
Işıklar söndüğü anda.

MADALYA

- Verilmemiştir -

Siz ulu bir pınar gibiydiniz
Bazen kızgın, bazen serin.
Bazen de sevgindiniz

Büyük mutluluklara da
Büyük açlıklara da
Sadalar verirdiniz.

Unutulmaz,
Unutulmamalı sesiniz
Hem iyi hem de güzeldiniz

Şimdi neredesiniz.

OLGUNLUK

Sekiz bin kerre dokuz
Dokuz bin kerre sekiz
Her şey ardında ise
Dün vardık, bugün yokuz

Dokuz bin kerre sekiz
Sekiz bin kerre dokuz
Önünde bir şey varsa
Dün yoktur, bugün varız.

1980'DEN

Büyük bir zenginliği biz
Yoksulluğumuzda yaşadık.

Güle-oynaya gururla geçti
Çocukluğumuz.

Şimdi öylesine zengin yoksul ki,
Başda azınlık çoğunluğumuz.

Bir tersine akan nehirden
Sondan ilerliyoruz.

Yitirdiğimiz gurur oranında
Artıyor yoksulluğumuz.

GİZ

Gözün, bir bakışa rengini çiziyordu,
Sesin, bir söze ağırlığını.
Ellerin bir ele adını çiziyordu,
Üşüyen sıcaklığını.

Bir renk, karanlığa adını çiziyordu
Karanlık, yuvarlaklığını.
Bir gecenin gizine çiziyordu
Yuvarlak parlaklığını.

ANLA

Akıllı derler aldır
Deli derler aldırma
Derler'i öngörürsen
Yok bakarlar adama

Derler'i songörürsen
Deli derler adama
Sen derler misin, ya da
Deyen misin, de bana.

TÖREN

Her ölüm başka ölümdü
Bir kıldın

Her düğün bir başka evlilikti
Bir kıldın

Her kutlama başka idi
Bir kıldın

Her yas giden bir şeydi
Yiten bir şeydi öbürlerince
Zamanla sahibine giden
Sen, gelir kıldın.

DÜŞÜNDÜN MÜ?

Sen sağıma gelirsen
Ben nerede olurum?
Sana göre solda
Bana göre eski yerimde olurum

Sen soluma gelirsen
Ben nerede olurum
Sana göre sağda
Bana göre eski yerimde olurum

Sen nerede olursun?
Sen nerede olursun?

SEN-SAN

Kulağına doğru eğilsem
Desem
Sen gülsen, gülümsesen

Kulağına doğru eğilsem
Söylesem
Sen dursan, bir düşünsen

Gözlerine baksam
Söylemeden sussam
Sen kaşlarını çatsan

Gözlerine baksam
Konuşmadan anlatsam
Sen kızsan

GÜLMEK ÖNEMLİ BİR KONU DEĞİLDİR

Yürümez ölüme
Hep bir fidandır gülmek
Hep sıcak gibi
Gülmek soğuktan üşümez
Bir başka yüzdedir
Değilse
Bir daha başka gözdedir bak
Gülmek
Hep fidan
Hep yeni dikilmiş gibi
Yeni bir bahçededir
Ne bir yemiş verir
Ne bir çiçek
Süsler
Büyümez
Büyüyecek kadar beklemez.
Gülmek.

Durmaz
Gezer
Gözden göze
Yüzden yüze
Bence sende
Sence bir ondadır
Hep onda.

Korkmaz da üstelik
Çünkü anlamaz
Aydınlıktan, karanlıktan
Aydınlıktan karanlığa
Aptallıktan deliliğe kadar
Gezer dolaşır

Çok çok çok az, ama çok..
Az anlamı taşır
Derinlikleri sevmez,
Bir sığı yosunudur.

DİLEK

Bilim gitmeli bilenden bilmeyene
Varlıklı olmalı bilen
Karanlığı delen ışıklar gibi
Hep gülmeli öğreten

İÇİN

Gördüğüm
Ne dün ne bugün
Olmuşların olanların
Bir soru geliyor düşün
Yarın

BEN SANA

Ben sana söylemişdim demişdim.

OZANLARIN ÖLÜMÜ

Yaşam bir odadır, insanın
Yaşadığı yaşamadığı
Penceresinden baktığı
Anlayıp anlayamadığı

*

Ölüm bir kapısıdır o odanın
Duvarlarında yeşerip solan
Uyuyup uyanan zamanın
Açtığı kapayamadığı

*

Sonra birdenbire çıkan biri
Sessiz, susan, okuyan, düşünen, yazan
Sonra birdenbire dipdiri
Ola ki bir ozan

*

Oysa ki yaşam çok, ölüm bir
Oda çok, pencere çok, kapı çok
Duvarlarında sayısız unutkular yeşerir
Denir ki, sanılır ki ölüm yok

*

Bakılır bir gün, ne bir günü, hayır.. bir an
Bir kapı açılır, çıkar biri, gitti sanılır
Aydınlanır yaşam, görünür gelecek ve kalan
Ozansa çıkan, geldi sanılır

*

Yokluğunda ağırlığı, yoğun, yorgunluğunda
Ozanların yaşamları süresiz bir aşkadır
Anımsanan o sürekli unutulduğunda
Ozanların ölümleri bir başkadır

*

Ya dinlemiş ya söylemiştir
Ozan
Toplumun içinde yaşar, doğanın dışında ölür
Adını vermeyen süresiz bir aşkadır
Öyle ki
Belki doğmamış, belki de ölmemiştir.

KORKMAK

Adı korkmak ders'in
Ders'in adı korkmak

Bir ders idi
Derse yaşamak

Utanmak deye bir sınıf
Okullarda olacak

Unutmak vardı önce
Diploması anmak

Uyumak kaçmak gibiydi
Olmasaydı uyanmak

Uyanmak bir tokat
Bir Sıvas, bir Anteb, bir kıl, bir ak

Seninle ölmek varken
Onunla yanlış yaşamak

Adsız Şiirler

***

Ben size ne yaptım
Çağrı mı, armağan mı, ceza mı
Ne vardı böyle karşıma geçecek
Ben ne yazılar ne çizgiler yitirdim hatırlamadım
Ne var ki sizinki onlar gibi yitmeyecek

Artık olan oldu
Gitseniz gitmeseniz bir
Ben de düş kursam da kurmasam da
Aklıma yüzünüz gelecektir

Ben size ne yaptım,
Ne kötülüğüm dokundu size
İnanın —hoş niçin inanacaksınız—
Sizi şu ana kadar tanımazdım
İnanmak, bilmek yakışmaz size
Karşıma çıkmayacaktınız.
Karşımda bir resim gibi şimdi
Kurmadığım düşlerin çizdiği, siz
Hem gözüme hem düşünceme
Çakılıp kaldınız
Renklerinize ve biçimlerinize
Düş dışı gerçeklerin çizdiği siz

Beni benden çıkardınız
Beni benden aldınız
Göz görmeye-görmeye
Bir uzağa bıraktınız
Kendime dönmeye artık çok geç.

***

Şairlerden
Benim kadar uzunu yok
Bakıyor görüyorum

İsterdim şairlik gücümün
Biraz daha az olmasını
Biraz daha uzun
Biraz daha çok

Biraz daha anlayış
Beklemek istemek için

***

Ben bir adam tanıdım
Yalandan korkardı
Hem dinlemesinden
Hem söylemesinden
Onun için
Uyursa
Uyanınca
İlk yalanı
Kendisinden sorardı

***

Onu düşünen'leri bilmem
"Onu düşünemeyen yalnızdır"

***

Sağıma bakıyorum;
Benden küçük.
Soluma bakıyorum;
Benden büyük

Ben ortada değilim
Kimse bana sormayor:
Ben ne'yim.

***

Ben bir şey düşünüyordum
Sen bir şey
İki ayrı dünya dönüyordu gözlerimizde
Bize bakanlar aldanıyorlardı
Karıştırıyorlardı hangisi sen,
Hangisi ben.

Mevsim yaz olmalıydı
Saat olsun olsun beş
Bütün şehir sevişiyordu sanki
Ölümlerini öğrenmiş gibi
Ellerin ateş gibiydi
Gözlerimde.

Şimdi düşünün bilmiyormuş gibi.

***

Sevmek bir karşıya uzanmaksa
Başkasına uyanmaksa uykusunu
Yalın yalın anlamaksa
Demirin pas noktasını
Ki yaşamaktır bu
Tomurcuğun sesini
Susularla bağırmasını
Duymaktır.

***

Seni düşünürken
Kitaplarla yürüyecek seni düşünüşlerim

***

Öğrendiklerimin çoğunu dinlediklerimden,
Bildiklerimin çoğunu düşündüklerimden,
Unuttuklarımın çoğunu yaşadıklarımdan,
Yazdıklarımın çoğunu unuttuklarımdan çıkardım.

En uzun hep kendime konuştum,
Başkalarına hep kısa yazmak istedim
Ne kendim dinledim ne başkaları.

***

14.9.1980, Pazar

Amma da kavgalar ederdik
Ne güzeldi
Barışık dargınlıklarımız

Bambaşka bir tadı vardı

***

Susmak
Bir el ki avuçlarını
Sımsıkı kapamış açmıyor
Sanki kaçırmamak için
Çoktan geçmiş bir zamanı
Bile bile kendini aldatıyor

***

Borular, borular
Karşılığı yalan sorular
Bilirler bunu korkar
Bile bile sorarlar

***

Bir gemi geçer
Alır uykularını onların
Gider

Bir şeyin önünde
Bir şeyin üstünden
Altına çizgi çeker

Gider belki uykulara o
Ardında zamanların
Başka anları bekler

Bir gemi geçer
Uyanan anıların üstünden,
Yeni anılar ekler

Gider belki;
Ama hep kalmış gibidir,
Anılarda sanki.

Bir gemi geçer
Eskileri tahtadan, rüzgârlıydı
Artık daha ışıklı, altın'dan.

Var kılar denizi

Bir gemi geçer
Ardından bakan
Yapıştırır beni, onu, sizi.

Bir gemi geçer,
Ardından
Öykülerin izi

Yapıştırır
Seni bana, beni sana
Bir kılar ikimizi

Dalgalanır anlar, anılar
Ardından
Siler havayı, karayı, denizi.

Özlemler kadar uzanır, uzar
Sanki hep gemiler geçer
Gidenden çok, kalan duyar.

***

Bana iyi ile güzel'i
İkiye ayır deseler;
Ben derim ki onlara;
Ben onları aklım ve gönlümle iki'ye
böldüm.. Yarım yarım.. Sonra,
Onları ben değiştireceğim.. Neden mi?
Çünkü onlar kendilerini değiştirecekler.

***

Biri ikiye bölersen yarım olur
İkiyi ikiye bölersen dört olur.

***

Geminin olumsuz gidişinden
Batışını izleyenler var şimdi
Acındırık öykülerle yetinen
Ustalaşmış türkücüler var şimdi
Geminin batışı yüzünden

Zaman geçer gemiler geçer
Usta türkücüler belirir
Zaman gemiyle, gemi zamanla gider
Kalır insansız beş on şiir
Gider o usta türkücüler

Bir varmış, bir yokmuş, yakın uzakmış
Türküleri kim kime yakmış

Gemi batacak idiyse batacağına
Sorulmalıydı kaptandan
Dokunaklı türküler yakılacağına
Başlanmalıydı kaptandan
Durup kıyıdan bakılacağına

Gemi bir yol alır
Türküler yakılsa da yakılmasa da
Batacağı yere varır
Kaptanlar uyuyorsa
Yolcular gemiyi kurtarır

Gemi batacaksa
Ne kadar acıklı olsa dalan
Geminin gemisi olmalı deniz
Gitmeli rotasından

Gemi batacaksa batar
İçindekiler ne kadar türkü yaksa
Gemi batar batacaksa
Kaptan kaptansa dalgaysa dalgalar
Yolcular da yolcu olsa

***

Ben geceleri yağmurlarda,
Akıntıburnundan geçmeseydim
Sabah karanlıklarında

Kapıları çalmasaydım

Sokağa çıkma yasaklarında
Sokaklara çıkmasaydım

***

Seviyorum eşit
Seviyorsun demektir
Doğrusu
Tam orada başlar
Yitirmek korkusu

***

O terazidir
tartar kendince
kesekâğıdının
tüm ağırlığını..

O istasyondur
saklar kendinin
tren yollarına
geç kaldığını..

O iskeledir
sorar kendinden
vapurların
n'olduğunu..

O gemidir
arar kendine
bir mendilin
el salladığını

O kalemdir
susar kendi
konuşsun diye
mi yalnızlığını.

***

Yanımdaydı, boyuna gidiyorduk / elimi tutuyordu
Elimde renkli yazılar vardı / aldı / elleri kaldı

Şenlik değildi, şölen değildi / bir gardı, bir limandı
Biz boyuna gidiyorduk / yok / düşleri kaldı

Saçları bakırdandı / gördüm / gülüyordu / sessiz /
Duymuyordum, hep görüyordum / gözleri kaldı /

Bizi tanımadıkları bir alandı, zamansızdı
Herkesin tersine gidiyorduk / yüzleri kaldı /

Dudakları kımıldıyor, bir şeyler söylüyordu
Şimdi

***

Bazı yüzlere başkaları yazılmıştır
Gülüşlerinde sıralarını bekleyen
Kapalı susmaları yazılmıştır
Kendi kendilerini kilitleyen

Konuşmak isterler ama neyi kime
Yoktur'lar
İsterler bir yakınmayı açıklamak
Karşıtlarını kendileri doğuran sorular
Bir yanıt ararlar

***

Baktım
İki kişi ağlayordu
Birisi bir şey oldu deye
Öbürü olmadı deye

Birisi ağlayordu bir şeyler olducana
Öbürü ağlayordu bir şey olmadıcana

Birisi bakıyordu bunlara bir yerlerden
Aranan bir gerçeği gözle anlatırcana

***

Ellerim kirlenir
Yıkarım ellerimi

Sözlerim kirlenmez
Dinlerim sözlerimi

Yüzüm kirlenir ise
Yüzümü yıkar
Yüzüme bakarım

Ellerim kirlenirse
Ellerini sıkarım

***

Bekledim, bekledim
Sorsun istedim
Kendisini sorsun istedim
Sormadı

Dinledim, dinledim
Durmadı.
Sert mi yazdım, yoksa
Dursun istedim.

***

Oyunbazlar
Ellerinizi açınız derler
Ben bunu işittim, gördüm
Korktum
Benim ellerim açık
Demek ki ben oyun yönünden
Çoktan yoktum

Onlar var'dan korktulardı
Öyleyse
Bense yoktan korktum.

***

İyisi mi yat uyu
Ben öyle bir uykuyu
Kalktım da gördüm

İyisi mi uyu yat
Ben öyle bir kuyuyu
Baktım da gördüm.

***

Sözcükler yan-yana geldikçe:

birbirlerini soyarlar hastasının dilinde
birbirlerini giydirirler ustasının elinde

***

Benim sevdiğim
Benim Ben'imdir.

Senin sevdiğin
Senin Sen'indir.

***

14.9.1980, Pazar

Zaman her zaman geçti
O yüzden
Adları önemli değil o yerlerin
Şimdi
Apaçık görülüyor artık her şey
Hep olan oldu

Önce ellerimi aradım
Bilen bilir
Bir şeyler söylerdim, ama ellerimle
Ve yalnız gözlerimle görürdüm
Yetmeyen bir şey sezerdim
Dirilir-dirilir ölürdüm

Şimdi
Susmayı söylerken yankılanan,
Eskilerde kalmış bir sözün
Duruvermesi
Bambaşka bir öyküye
Yolu açıyor.

***

Bir yırtığa yama için
Bir iliğe düğme için

***

Anılar
Sürekli bir yalan deposudur
Gerçekleri saklayan
Önce uyandırandır sonra
Birdenbire
Bir çalar-saat gibi çalan,
Hırsızı yakalatan
Ve ardından
Onu bıraktıran

Olmamış gibi olmuşları
Olmuşları olmamış gibi
Olmamışları olmuş gibi
Yokmuşları varmış gibi
Varmışları yokmuş gibi
Salıncağında sallayan
Uyutup uyandıran
Uyandırıp uyutan

Şu an
Yaşadığın (da)
Bir anı olacak
Bir anı
Olacak
Şu an(da) yaşadığın

Dur da dayan
Kal da dayan
Gel de dayan

Dayan
Yaşa da
Şaşa da
Böl de dayan
Yaşam denen bir kargaşada
Gör de dayan
Öl de dayan

***

Birisi öbürünü unutabilir
Ben izin senin dersem
Olsun
Ona
O derse ki
Unutabilir

Ya demezsem,
Ben
Desem ki
Öbürü ötekini
Anmayabilir

Sonunda
Ben
Üzülürüm
Ama
Ağlamam
Ama
Uyuyamam

***

Bir ömür boyu
Çekersin aşk-ı sevdâ'dan
Yanarsın bir yaşam boyu
Yazarsın destan destan
Uzaktan yakından
İçinden dışından

Gelir
Bir bakışda okurlar.
Sağolsunlar.

***

Ben indim taşıt gitti
Biletin işi bitti

Yeni yolcular geldi
Beni ayrılıkları itti

Yeni yolcular gitti
Ben kaldım, yolculuk bitti

***

Ben yaşamlarından uyandırıyorum
Sürekli ortak akıl yollarınızın
Alışılmış yapışkan kolaylığından

***

Sait Faik senin kalbin
"Benim kalbim bir gemidir,
Anadolu Hisarı önünde demirlidir"

Orhan Veli senin kalbin
İki yanı candarmalı Bayramoğlu'dur.

Asaf Halet senin çocukluğun
Ahmak ayaklar altında ezilmiştir.

Orhan Kemal senin evin
Oda oda kurulmuştur

Ziya Osman senin sesin
Bir yamaca serilmiştir

Cahit Sıtkı senin saksın
Sardunyalı şarkılarla kafeslidir

Beşiktaş'ta Rüştü Onur
Manavlığın gururudur.

***

Ben her şeyi bileceğimi bilirdim de
Seni unutmasını bileceğimi
Bilmezdim

Söyledim de iyi mi oldu

***

Orman'ın bireyi ağaç,
Ağacın bireyi dal.
Dalın bireyi yaprak,
Yaprak ormanı yapacak.

Yolun bireyi toprak,
Toprağın bireyi su.
Suyun bireyi insan,
İnsan yolu aşacak.

Bilimin bireyi akıl
Akılın bireyi düşünü
Düşününün bireyi bilgi
Bilgi safsatayı boğacak.

Sürünün bireyi koyun,
Çoban kaval çalacak.

***

Ahmaklığa alın-yazısı demek
Alın-yazısı'na
Bir ahmaklık çizgisi çizmektir

Bir alın-yazısı okumak
Alın-yazısı yazmaktan zor
Bu, bir tür çizmeden aşağı inmektir

***

Yanlışlık ikidir
Birincisi seninki
İkincisi benimkidir.

Yanlışlık ikidir
Biri seninkisi
Öbürü benimkisidir.

Biri öbürünü siler
Öbürü
Birini düzeltir

Ve kalır bir yanlışlık

***

Deyelim ki o bir kör'dü
Yer mi gördü, gök mü gördü
Duyuyorken düşünürken
Kimden kime bunu sordu

Deyelim ki o bir gördü
Seni nasıl bilir gördü
Sen satarken gördüğünü
O sordu mu, o mu gördü

***

Mermer ölü bir taştır
Yeri toprağın, ayakların altı
Bilinmiyor neden mermer
Beyazlıklarınca karaltı

Bilinmez nedendir
Akla ilk gelendir beyazı
Kırılandır, silinendir, yazılandır
Biraz da heykeldir

Ya üstündeki o siyah yazı
Serviler altında
Güneşi kucaklamazı
Karşılar geceleri ayazı

Tarihsiz mermer
Kesin yarım kalmışlık
Yaşsız mezarlar da var (mermer)

Neden bu hazırlanmışlık

Onun baş düşmanı kâğıt
(Ya da) ben böyle buyuruyorum
Belleklerde kırılan mermerler biliyorum
Ve yanan kâğıtlara karşın, dinmeyen ağıt

***

Bir iki gibi olduğunda
Sen kendinin dediğini
Değiştirirsin, hem de unutmadan

Ben senin dediğini
Yaşatırım unutmalarla
Dışıma vurmadan

Kaçan uykulardır bana gelen
Tedirgin,
Anlatırlar durmadan

Zamanın çizgileridir
Sessiz okunur anlamları
Sormadan

Sonra ölümcül süreli
Susmalar başlar
Yormadan

Hep bir yere gidilmektedir
Ve kalınacaktır ama
Varmadan

***

Benim gücümdür bunları saran
Bende bitmedikçe bende başlamayan
Sakladığım sensin

Benden öte olsalar olmasalar
Başlasam ne olur onlarla bitsem ne olur
Benimle bitseler benimle başlasalar
Bana sensiz kim onları doğurur

Onlar kim
Benim onlarda aradığım sensin

Ne kadar unutulmuş kadar
En görünmeyen yönleri dışlarıymış onların

Ben sana kadar uzatıyorum kendimi
Seni geçiyorum
Bir öte yaşamaya gidiyorum yarışırcana
Senden sonra biraz doğa olarak
Senden geçiyorum

Ben sana kadar uzatıyorum kendimi
İstediğim sende durup sende kalmak
Oysa unutup önce düşündüklerimi
Seni geçiyorum bir başka yaşamak

***

Korunun ağaçları yaprakkıran oldu
Kuş yuvaları dağıldı
Yuvalar dağılınca
Ağaçlar odun, dallar sopa oldu
Yaprakların hışırtıları duyulmaz oldu
Uçtu gölge, uçtu güneş, uçtu kuş
Dere kurudu kuyu çöktü,
Karanlık kalkınca korunun üzerinden
Sabahlar uçtu bulutlar uçtu
Dalların takırtısından gecenin
Mavisi uçtu, yıldızları uçtu
Gölge düşemeyince
Yamaçtaki kulübenin duvarları yıkıldı
Gizi kalkınca koru'nun yapraksız kurtsuz
Düşler kurudu masal düştü

***

Öldürüm tarihinde ilk olarak
Bir bıçak intihar etti
Kendine doğru kıvrılarak
Sapının damarlarını kesti

21 Kasım 1966

***

İki olay var ki
Doğum ve ölüm
İnsan en önemlilerini görmedi
İnsan ikisini de görmedi
Kendisininki.

***

Gelecek'in sözlüğünde
Ölüm önce, doğum sonradır.

Gelecek'in ötesinde
Başka bir gelecek durmadadır.

Onun da tam tepesinde
Bir düzlük bulunmadadır

O düzlük'ün ortasında
Bir dağ dağlanır

Bir insan başı

***

İnsanlar hamam yapar
Kimisi banyo yapar
Kimi de banyo alır
Sonra bir duş
Yıkanırlar

İnsanlar apartman yapar
İnsanlar han yapar
Yıkar yenisini yapar
Kiraya verir kiralanırlar

Musluklara çöp atmayınız
Çöpler yolları tıkar

İnsanlar çeşit çeşit
Kimi yer, kimi tıkınır
Kimi takar kimi takınır
Kimi bakar, kimi bakınır

Kimi yıkar kimi yıkanır
Kimi tıkar kimi tıkanır
Kimi yakar kimi yakınır
Kimi bakar kimi bakınır

***

Açacak ah açacak
Ne çiçekler açacak
O çiçekler açmazsa
Bu böcekler solacak

Hey hey
Dur dur

Dokuz gülüşle dokunmuştur
Dokuz okuşla okunmuştur
Neler neler yaşanmış önceden
Sonrası da nedense unutulmuştur.

Kenarlarda küflenmiş
Mangallarda küllenmiş
Gürültüler içinde
Pavyonlarda öflenmiş

Hey hey
Dur dur

Birinci sarısı papatyaların
Birinci kırmızısı gelinciklerin

Al al gelincikler var
Bembeyaz bahçelerde

Kimi kimden sorulmuş
Kimi neden solmuştur

***

Sen at mısın
Tepinen, hırçın, kavga eden
Çifteler mi atacaksın
Düşünmeden

Eskiden bile böyle olmazdı
Hakikat, realite, gerçek
Bu çukurları kim kazıyor, kim kazdı
Günden güne büyüyor her hendek

Bir at, ben de görüyorum
Durmuş bakıyor çukurun önünde
Düşünüyorum
38 tarihli bir tepenin üstünde

Bence, At bakacak ve üzülecek
Ya kendinden korkacak, ya kendinden
At ya çukura düşecek
Ya da ölecek korkudan

***

Bir duvar yapsalar
O duvara bir pencere açsalar
O pencereden baksalar
Bakanlar varsalar
Kendilerini bulsalar

***

Bunlar çalmasını da bilmezdi bizden önce
Piyano keman gibi araçlar çalarlardı
Göre göre çalmayı bizlerden öğrenince
Yükselen gürültüler kapıya kadar vardı

***

Çalmayanın bir yüzü
çalanın iki yüzü
Çalmayanın bir yüzü yok
yok bir yüzlüğü
Çalanın yüzü yok var yüz bini

***

Çala çala biter kasa, biter mal
Taş tuğla demir kalmaz gecikir yapı
Çimento, çinko cam para pul çal
Çala çala sonunda çalınır kapı

***

Çal bakalım daha ne kadar çalarsın
Sende görüyorum kılıfı da var gibi
Bana öyle geliyor nerelere bakarsın
Bence o kılıf sana dar gibi

***

Çalmayanın bir yüzü, çalanın iki yüzü
Millete selâm, çalmaya devam
Üçü, beşi, beş yüzü, bin beş yüzü
Mezbahaya gidiyor bir davar sürüsü

***

Bu şarkılar gözlerin
Bütün ülke bir oldu
Hocayı buldu sordu
Bu karanlıklar gözlerin.

***

Kim sana yalnızlığını sevme derse
Ya döv onu, ya ona
Yalnızlığını sevme de

Anlarsan ölür anladığın
İstersen anla da gör
O ölmeyi isterse

Kim anlayor musun derse
Ona sor
Anlayor musun

Kimin söylemesi önünden giderse
Beklersen olmasını görürsün
Biriniz çıkıp biriniz inerse.

Boş kalırsa adına adım
Boş kalırsa ne demek
Yaşayor musun, bakalım.

Kim sana merhaba kaptan derse
Ona merhaba yolcu de
İstemediği olsun.

***

Ağlama,
Ağlamak
Biraz öteye kaçmaktır.

Ağlamak,
Hüzünle anlaşmak,
Ve kucaklaşmaktır.

Ağlamak
Sığınmaktır ne olsa,
Avuç açmaktır

Uzak da olsa, yakın da olsa
Biraz onu öteye itmektir.

Kişinin en kolay mutsuzluğu
Ağlamaktır, geçiştirir umutsuzluğu.

Daha zoru var, susmak zor
Susmak bir ağaç, dallarında,
Susmak, ağlamaları da tutuyor..

***

Yazdım
Yazdım da ne oldu

Yazmışlar
Sen ile ben okudu

Niçin andılar
Kim andı kim okudu

Biri bir şey söyledi
Söyleyen önce unuttu

Dinlemeyen biri vardı
İster misin o duydu
O oydu

***

Bundan böyle erişemezler
Ne benim senime
Ne de senin benime

Ben sen varken
Kalmam kendi kendime

Sana iyi sözler söylemem
Sen var ol derim
Sana değil sen'e

****

4de bir rüzgâr çıkar
Uslu bulutlarını uyandırır yalnızlığın
Dinlendirilmiş dağların ardından
Rüzgâr sabah fırınlarınca iner
Başlar çoğalması

Anlamlı gecelerin de içinden otomobil geçer
Bana yağmur yağar, sankisizdir.

***

Benim gibi düşünürmüş bana
Ama gene de beni anlamayormuş
Ben onun ben gibi düşünmediğini biliyorum
Onu anlayorum

***

Ölülerim çoğalıyor
Yokuşun inişi bitti
Duvarlar yanaşıyor

Duvarları iten ne
Gülüşlerde biten ne

Kedileri severken
İçimde ürperen ne

***

Sıcak geliyor olmalı doğumlarda
Düşünmek var iken başına, başınıza
Gelecek-gelmeyecek-leri çocuğun
Sizin ve ananın ve komşularda
Ve oradan giderek, kurdun, kuşun, yurdun
Çarşınıza, marşınıza, karşınıza.

Eski ilk davranışlar daha gelenek değil iken
Siz yoktunuz okullarda okudunuz
Tuttuklarını atalarınız iletti, belletti bize
Nice olmayacak durumlara sokuldunuz
Oysa birinin yaptığını bin kişi yinelerken
Bin kişinin yaptığını yıkan biri vardı unuttunuz.

Yok, hayır, olmaz böyle sevmek, anlamak
Eğilmek, öpmek, gülmek bu değil
Aynı düğünlerde aynı evlilikler kutladınız
Çiçek, kolonya, saygı mı, yas mıdır ağlamak
Seyirci oranında ayılıp bayıldınız
Yaşamak bu değil, ölmek bu değil.

Hep de aynı törenlerle gömülen ölüler
Ölmeden yaşayanlarla yaşamadan ölenler
Aynı toprağa aynı, olmaz
Oyun hepsinde başka, gereği başka olmalı.

***

Sen ki aldandın
Almanın vermenin rengine
Vermek yerine

Almanın sesi yok
Vermenin renginde
Var diyesine

***

Senden esen bende uğuldayana eşgin
Sende uyuyan bende uyanana uygun
Sende ölen bir şey var
Bende ölene döngün, bende doğana dolgun
Bir şey var, bir esin var, bir var var.

Bende yanana yangın
Bende yanana karşıt
Ben yanana söngün
Ben sönene döngün.

***

Ölümü erteleyen olaylar elli yıldan
Ülkemi de beni de sana sensiz iletti
Alışılmış gibiydi savaşlar barışlardan
Akla bugün gelmeyen yarına bizi itti

Buluştuk daha önce varmayı sananlardan

***

Bu şarkılar çalınmasın
Bir bayram vardı, anılarda
Bayram, başlarken bitti.

***

Kalemini ver dediler önce
Ceketini, gözünü, başını, bakışını
Yolunu, kıyını, dağını, taşını
Vermedim.

Şimdi var bir kalem
Bir kâğıt
Ve de bir adam
Ben kimseye al demedim

***

Biz eksi anılardan geldik artı anılara

***

Unuttuklarımı bulsam
Ben bana yeter
Bu ortaya koyulanlar
Seni senden ediyor

Kabuklarını kırıyor
Çıkıyorsun

***

Üç a var(dı)
Üçünü de anlamaz
Tutar
Bir başka beni bana sorar(dı)

Üç o var
Üçünü de sor ona
Unutma seni konuşanlar
Başkalar(dı)

***

Ben sana kafa vermiştim
Boyuna eğip uzatma diye
Ne öne ne geriye

İçinde neler vardı
Akıl, düşünce, beyin
Gerekir demiştim bir gün

Ben sana daha neler vermiştim
Yukarıdan aşağıya doğru
Şimdi bulursan koru

O zaman da böyleydi
Elin iti, yerin otu
Kendini koruyan korudu

Sen şimdi boş bir kutu
Ben boş bir kutu buldum
Taşla doldurdum.

***

Ben bir şey anlatacaktım kime anlatacaktım
Ben bir yere gidecektim nereye gidecektim
Biri vardı yanımdaydı, kimdi o
Bana bir şeyler söylemişti neler demişti.

***

Yeniden durmayı öğren
Neşe ortamızda kalsın
Uzanma

Önce ile sonra arasında hür

***

Ben bağırıyorum, kent duysun diye, biliyorum
Ama kent de bağırıyor
Ayrı ayrı bir de o duyulsun diye

Öylesine aydınlık bir umutsuzluk içinde ki
Çünkü umutsuzluk bir aşamadır
Kendini doyuran bir açlık içinde

Türlü buluşlarla işlenen
Yalanlardan, çekimser yetersizliklerden
Tadı ve görüntüsü yoz bir sorumsuzluk içinde

Kendi kendinin adına başkaları olmayor
Yaklaşmak yarıyı geçtikten sonra başlar
Eskisinin dışında yenisinin içinde

Varılınca anlamların başına, anlam da başlayor
Önü aşılınca, ardı ardından geliyor
Artık gerçek ne evet'in dışında, ne hayır'ın içinde.

***

Ben söz ederim aşkdan, töreden
Aşklar, töreler sözlenir
Sözler aşk olur, töreler töre
Şiirlerimde
Ben söyleyince.

Şiirin ne olduğunu bilen
İnsanın ne olduğunu bilen

Neyin şiir olmadığını
Olmadığını
Neden
İnsanın ne olmadığını
İnsanın kim olmadığını
Kimin insan
İnsanın nasıl olmadığını
Nasıl insan olmadığını
Bilirim
Sezgiden ve fazladan

Derim bazan bazı kişilere
İçimden
Siz, siz ikiniz
Döndünüz dolaştınız çevresinde
Aşkı rezil ettiniz.

***

Sen hep öbürüne basıyorsun.

***

Sıfırdan otuz altı buçuğa
Otuz altı buçuktan kırk yediye
Kırk yediden unutmaya
Unutmadan bu yana bizim ev.

Bizim evden o yana burası
Buradan, oraya sana kadar
Sana kadardan bir önceye ben
Benden oraya sen
Beriye.

Burada ölümün yanlış önemi
O yandan dikenlerini kanatırcasına
Bundan canı sıkılmayanın içtiği su
Orada hiç unutmadığım.

***

Benim şiirlerim vardı
Ben onları yazmadım
Onlar beni kıskanırlardı
Ben onları kıskanmadım

Senin şiirlerin vardı
Sen onları umursamazdın
Onlar seni yaşarlardı
Sen onları yaşamadın

***

Ben yaptım, gördünüz
Siz yapmış kadar rahat ettiniz
Bu bir yaşam yoludur

Sizin düşündüğünüzü
Benim yaptığımı gördünüz.
Uyuyamamak buysa
Rahat uyumak
O dur.

***

Bana vermek istediniz
Anlamamazlığa vurdum
Bana sordunuz
Unutabilir misin dediniz
Bana baktınız
Ben sustum
Siz de sustunuz
Sonra çok güzel bir cevap vermiştim
Unuttunuz.

***

Bu taş bana düşmedi
Bu düş bana taş
Gel derim gel
Gel be arkadaş

***

Senin yokluğun benim yalnızlığımı yapmaz
Yalnızlığımı çoğaltır
Benim yokluğum benim yalnızlığımı yapmaz
Varlığımı anlatır.

*

Anlatan bir olum beni ilgilendirmez
Ben şimdi anlatsam
Kimse dinlemez.

*

Benim yalnızlığımı kim çoğaltırsa çoğaltsın
Sen varsın
Ben belki ölmüşümdür, o yolu bulmuşumdur.
Ben ölü oldukça sen hep doğarsın.

Ben tıkanıp kalırım bir duygu, bir düşüncede
Bir gürültüyümdür bakmasan da anlarsın
Değil ağlamak, kaçamaklı gülünce de
Arkasından ürkersin, sayısızca kaçarsın.

*

Senin yokluğun benim yalnızlığımı yapmaz
Yalnızlığımı anlatır
Benim yokluğum benim yalnızlığımı yapmaz
Varlığını çoğaltır.

*

Benim yokluğum senin yalnızlığını yapmaz
Yalnızlığını çoğaltır.

***

Sen fena yolcusun
Yolculuğu kirlettin
Dokunduğun kelimeleri
Yıkamaktan yorgunum

Gözlerinin önünden geçtim
Geldim kulaklarının önüne
Yarın gidiyorum
Soğuk hatıralar ülkesine

Bir kavgada seçtiğimiz yön
Bizi karşı karşıya getirdi
Sen o yanda ben bu yanda
Kavgayı çoğaltıyoruz.

Sen nereden geldin
Ben nereden
Bir tepsinin başındayız şimdi
Bütün başlangıçların doğusu
Bir hayıra evet demeden

***

Telefon rehberine bakmasını bilmeyor
Ay ışığında denize girmesini
Sigara, kibrit, soba yakmasını bilmeyor
Başlamasını bilmeyor bilmeyor bitirmesini
Ayak yapmasını radyo çalmasını
Dolmuşta oturmasını
Midye dolmasını lâkerda almasını
Ayakda durmasını.

***

Bura oraya uzak
Bundan olmasa gerek,
Kazılan kuyular, örülen çoraplar

Ora buradan yakın
Çevrenize bir bakın
Sevmemezlik olmaz bu kadar

Gelin derim
Birbirimizi sevelim
Kendimizi kendimize kadar

O zaman ışıyacak mı, hayır
Şimdi ışıyor mı, hayır
O kadar

***

Gelmesen önemli değil, gelsen önemli olurdu
Gelmemen benim büyük yalnızlığımı doldurdu.

***

Ben de gittim düşünmeden
Senin susmaların gibi
Sonunda saksılardaki çiçeklerin tümü soldu

***

Bendeki benle bendeki senin orantısı
Neyi verir
Bu gece kim ne doğacak kendine
Nasıl doğacak

***

Bir sen varsın sendeki
Kendini olduğunca göremeyen
Bir de sen var bendeki
Seni olmadığınca gören

***

Giden adını bilir;
Bilmelidir.
Gitmenin adını kalan bilir;
Unutmadan bilir.

***

Yolculuk zor bir öykü,
Çünkü
Ardında kor bir öykü.

***

En unutulmayacak bir yalan'ı
Ben kendime söyledim
Bir anda

***

Ya bu an gitsin
Tortusu yerinde kalsın

Ya da dursun
Anlamı bizden alsın

***

Objektif ölü bir gözdür
Ölmüşünü görür

Göz, görmüş bir objektiftir
Gördüğünü öldürür

***

Olumsuz ne kadar uzarsa
O kadar olumsuz
Olumlu ne kadar uzarsa

***

Basel şehrinde, pazarda
Bir eşek anırıverdi
Prens Mişkin'in kulağının ardında

Tüm eşeklere bir hal oluverdi
Bundan bir adam, Dostoyevski
Büyük bir yapıt çıkardı diye

Sonra çok eşek anırdı
Yollarda, çarşıda, pazarda
Sanki bir Mişkin aranırdı

Şimdi ne kadar eşek varsa
(Ne kadar da çok varmış)
Ortalarda anırmakta

Oysa iş ne prens Mişkin'deydi
Ne eşeklerde, ne de pazarda
Bütün iş o adamdaydı, o adamda

***

Ödemekten geliyor

***

Akşam başlayan tartışmanın
Sonu sabaha kaldı

***

Görmüyordu, gör gör diye
Gezinirdi kendini, gör gör diye
Açıldı gözleri birden, gördü
Gözlerini yumdu kör diye

***

Bir kör ki, gözleri kapalı görüyor
Bir gözleri açık'ın göremediğini

***

Kör, görenlerin düşündüklerini görür
De..
Görenler körün gördüklerini düşünemez..
Neden.

***

Yitirmek korkusunu göze almak
Sevmeye eşit bir davranıştır
Bir ev, küçülür, büyür öbür evlerle
Oysa içinde ilk akla gelen yaşamaktır
Yaşanılır diye düşünürken düşüncelerle
Ölünür, beraber sevgilerle.

***

Sonuncu köyün sonuncu evi
Sonuncu köyde sonuncu ev
Sesin
O evde yere en yakın insanın sesi
Ne çaldımsa gözlerimle penceremden
Siz yaşarken ayrık ayrık
Yaşamalarınızın yanı sıra
Bıktım dışıma gülümsemekten.
Baktım gözlerimle penceremden
Bıktım gözlerimle düşünmekten düşmekten

***

Sen bir dağsın, ben bir dağ
Senin sesin aramızda
Halka halka yankılar.
Ama sende başka şeyler de var
Dağlardan öte kalan

Senin sesin benim başımda rüzgâr
(Senin sesin benim başımda esin)
Ne önemi var söylediklerimin
Başımızda dalga dalga yankılar
Ama sende başka şeyler de var
Yankılardan öte kalan

Senin sesin bana sengin
Söylediklerimin de önemi var
Sende kımıldayan bir şey var
Bende kımıldayana sengin.

***

Bu gürültü neden
Sessizce sevmek ve yaratmak varken

Sessizce bilmek ve görmek varken
Bu gürültü neden

Sessizce üşümek ve olmak varken
Ölümle yüz yüze yaşamak varken
Bu gürültü neden

***

Bir vapur sensiz geçmemeli aslında
Bulutlara bakıyorum
Onları görüşüm her zaman değildir
Ne dense

Her zaman geçen
Ya bensiz bir gemi
Ya da sensiz bir gemidir
Nedense

***

Susar dağlara bakarım, söz olur
Yıldızlara söylerim, göz olur
Ateşler yakar, dumanlara bakarım
Küllerini üflerim, toz olur

***

Onu sana söylediler, o vardı
Sen onun sana kendiliği
O sana onun sendenliği
Maviliğin içinde yağdı
Ve senin seninliğin kadardı

Dağın ardı, dır, dağın ardı
Oraya da yağmur yağdı
Sanki hep geceydi yol, gece, duvar
Şaşırdılar ilk şaşıran kadar
İlk şaşıran o kadar vardı

Bana hiç sormadılar
Hiç sormadılar bana sonra
Yağmur yağıyorken, uyuyorlardı
Gidilmeyen yer kadar çeken
Sularda kara benekler vardı

Beyaz bir yağmur yağıyordu
Mavi saçlarına, seninleyin
Beyaz yağmur değilde senin
Mavi saçlarına onun bu kıyı
Yağan yağmur, karşıdan

Beyaz mavi, beyaz mavi yağan
Bir yağmur saçlarına onun
Sana söylediği senin karşıdan
Bu kıyıdan yağışın geliyordu
Sana onu, onu sana anlatan

Beyaz onu sana mavi söyledi
Sana onu mavi beyaz
Bu kıyı onun sana bakışından
Geliyordu saçlarına yağmur
Senin ona bu karşı kıyıdan kıyı karşıdan

***

Susmak ilk ölümdür
Saklama
Saklanma

Seni yaratmak içindi
Ona ölmeyecektin
Ona ölmeyecektin
Ona öldüğünü göstermeyecektin

Susmak ilk ölümü
Güzelliğin bağırdığı yerde iyilik susar
Güzelliğin bağırdığı yerde akıl susar
Güzelliğin bağırdığı yerde düşünce susar
Güzelliğin bağırdığı yerde herşey susar
Bunu bilen var bir de anlamak

Güzellik ne kadar bağırırsa o kadar susar
Bunu dinleyen çok
Ya anlamak

***

Belki en büyük aldanışın duruyor bana
Üstünde geçmiş yılların izni
Kendinden beri geçmiş
Yılların izni
Ne kadar izin varsa verilmemiş
Alnında ne kadar yıl varsa
Çizilmiş çizilmemiş
Tümünün izni

***

Doğmak
Başlamamış gibi
Yaşamak
Yaşamamış gibi

Ve sonra ölmeden önce
Unutmak
Bitmeyecekmiş gibi

Anmamak
Bilmek ama kıskanmamak
Gün olup anlatılanı
Gün olup anlatanı
Anmak

Anlatamamak diye bir şey yoktur
Çünkü anlamazlar
Ama anlarlar er geç anlarlar
Bir kişi saklar
Bir kişi gelir açar yürekleri
Bir şamar atar
Bin kişi konuşmaya başlar
O bir kişi susar ve bakar

Ya tırmanırsınız
Ya da tırmanırlar
İkisi de bağlıdır
Bir şeye
Bir kişiye
Bir işe

Bunları bilmektedir bilmektir
Yıkılmayacak

Anlarsınız saklarlar
Susarsınız korkarlar

Anlamazlar mı, hem de nasıl
Öyle bir anlarlar
Ki

***

Şarkılardan gürültüler seriyoruz
Masa örtülerimizin çiçeklerine
Seviyoruz unuturcasına kendimizi
Yakıp yıkıyoruz geceye çeviriyoruz
Gündüzü geceye deviriyoruz
Geceyi gündüze çevireceklerine

Gemi kaptanların elinden çıkıyor.

***

Bir havada bir kuş uçtu
Göklerde vuruldu kaldı
Resim gibi göklerin duvarına

***

Ölüm yavaş yavaş içerden başlar
Biter başkalarında

***

Benim bir bilmemezliğim oldu, yaşadığım çağda bir sanatçı olurken.
Eşgil çağımızdaki çevrenin ve eleştiricilerin birdenbire ötelerine geçip ulaştım.

***

Büyümek, en güçlü düşmesidir insanın doğadan.

***

Kesin konuşmak için bir şeyi az bilmek yeter.

***

Yaşamak bir an içinde.

***

Satılan mal geri verilmez.

28.11.1980

Son Şiirler

***

Gözlem geceye sığmaz
Özlemin geceye sığmaz
Yıldızlara bakan kim
Hangisi benim

***

Hastahanede
Veya
Hapishanede
Hayatını yazma!
Sonunu bir merak eden çıkabilir

Hastahanede her gece insan
Birkaç yaşam yitirebilir ya da yaşayabilir
Hapishanede ise her sabah

***

Anı yazmak ya da anlatmak
Bir savaş sürerken
Eski bir savaşı anlatmak gibi bir şeydir

***

Gemiler geçiyor, sanki şakacıktan
Gidiyorlar mı, geliyorlar mı belli değil
Kuşlar uçuyorlar mı düşüyorlar mı belli değil
Düşe kalka mırıldanmalarla
Ölüyorlar mı yaşıyorlar mı
Belli değil